

Mødedokument

A9-0189/2022

22.6.2022

BETÆNKNING

om "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser"
(2021/2253(INI))

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordførere: Milan Brglez, Sirpa Pietikäinen

(Fælles udvalgsprocedure – forretningsordenens artikel 58)

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	48
OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVLG.....	50
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG .	51

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser" (2021/2253(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),
- der henviser til målene i artikel 3 i TEU, navnlig bekæmpelse af social udstødelse og forskelsbehandling, fremme af social retfærdighed, ligestilling mellem kvinder og mænd, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder samt økonomisk, social og territorial samhørighed,
- der henviser til artikel 8 om integration af ligestillingsaspektet, der knæsætter EU's mål om at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem kvinder og mænd, og til den horisontale sociale klausul i artikel 9 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til målsætningerne for social- og arbejdsmarkedspolitikken som fastlagt i artikel 151 og 153 i TEUF,
- der henviser til den reviderede europæiske socialpagt, navnlig artikel 15 om retten for personer med handicap til uafhængighed, social integration og deltagelse og artikel 23 om ældres ret til social beskyttelse,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og særlig artikel 25 om ældres ret til at leve et liv i uafhængighed og værdighed og artikel 26 om integration af personer med handicap, og til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, som der henvises til i artikel 6 i TEU,
- der henviser til principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder, navnlig princip 17 om inklusion af personer med handicap og princip 18 om retten til langtidspleje,
- der henviser til FN's tiår for sund aldring 2021-2030 og WHO's ramme, som skal støtte landene i at opnå et integreret kontinuum af langtidspleje¹,
- der henviser til handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder og dens overordnede mål for 2030,
- der henviser til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, navnlig mål nr. 3 om "sundhed og trivsel", nr. 5 om "ligestilling mellem kønnene", nr. 8 om "anstændigt arbejde og økonomisk vækst" og nr. 10 om "mindre ulighed",

¹ <https://www.who.int/news/item/14-03-2022-who-launches-new-framework-to-support-countries-achieve-integrated-continuum-of-long-term-care>

- der henviser til den tematiske rapport af 22. juli 2020 fra FN's uafhængige ekspert om ældres udøvelse af alle menneskerettigheder om konsekvenserne af coronavirussygdommen (covid-19) for ældres udøvelse af alle menneskerettigheder A/75/2020² og hendes erklæring om autonomi og pleje af ældre på den 30. samling i FN's Menneskerettighedsråd³,
- der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konventioner og henstillinger og navnlig konvention C149 fra 1977 om sygeplejepersonale (Nursing Personnel Convention) og den dertil knyttede henstilling nr. 157, konvention C183 fra 2000 om moderskabsbeskyttelse (Maternity Protection Convention) og den dertil knyttede henstilling nr. 191, konvention C189 fra 2011 vedrørende husarbejdere (Domestic Workers Convention) og den dertil knyttede henstilling nr. 201, konvention C190 fra 2019 om vold og chikane (Violence and Harassment Convention) og den dertil knyttede henstilling nr. 206 og henstilling nr. 202 om social mindstebeskyttelse,
- der henviser til ILO's rapport fra den 7. marts 2022 med titlen "Care at work: Investing in care leave and services for a more gender equal world of work",
- der henviser til rapporten af 19. december 2019 fra ILO med titlen "The Employment Generation Impact of Meeting SDG Targets in Early Childhood Care, Education, Health and Long-Term Care in 45 Countries",
- der henviser til ILO's resolution om en global opfordring til handling for en menneskecentreret tilgang til covid-19-krisen, der er inklusiv, bæredygtig og modstandsdygtig, som blev vedtaget på den 109. samling på Den Internationale Arbejdskonference i juni 2021,
- der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations rapport af 7. marts 2022 med titlen "Care at work: Investing in care leave and services for a more gender equal world of work",
- der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UN CRPD),
- der henviser til FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW),
- der henviser til FN's konvention om barnets rettigheder (CRC),
- der henviser til Kommissionens formand Ursula von der Leyens politiske retningslinjer,
- der henviser til Kommissionens arbejdsprogram for 2022,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1057 af 24. juni

² <https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/impact-coronavirus-disease-covid-19-enjoyment-all-human-rights-older>

³

<https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FHRC%2F30%2F43&uage=E&DeviceType=Desktop&Requested=False>

2021 om oprettelse af Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+)⁴,

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten⁵,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2221 af 23. december 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår supplerende midler og gennemførelsesordninger med henblik på at yde bistand til fremme af kriseafhjælpning i forbindelse med covid-19-pandemien og dens sociale konsekvenser og til forberedelse af en grøn, digital og modstandsdygtig genopretning af økonomien (REACT-EU)⁶,
- der henviser til forordning (EU) 2021/522 om oprettelse af et EU-handlingsprogram for sundhed ("EU4Health-programmet") for perioden 2021-2027,
- der henviser til OECD's og Kommissionens fælles "State of health"-initiativ,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU⁷,
- der henviser til Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv⁸,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/431 af 9. marts 2022 om ændring af direktiv 2004/37/EF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer eller mutagener,
- der henviser til Rådets henstilling (EU) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti⁹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" (COM(2020)0152) af 5. marts 2020,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. april 2017 med titlen "Et initiativ til støtte for balance mellem arbejdsliv og privatliv for erhvervsaktive forældre og omsorgspersoner" (COM(2017)0252),
- der henviser til Kommissionens handlingsplan af 9. december 2021 til fremme af den

⁴ EUT L 231 af 30.6.2021, s. 21.

⁵ EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17.

⁶ EUT L 437 af 28.12.2020, s. 30.

⁷ EUT L 188 af 12.7.2019, s. 79.

⁸ EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23.

⁹ EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14.

sociale økonomi og jobskabelse,

- der henviser til Kommissionens grønbog af 27. januar 2021 om aldring (COM(2021)0050),
- der henviser til Kommissionens meddelelse "En langsigtet vision for EU's landdistrikter" fra 2021,
- der henviser til ministererklæringen, som blev vedtaget på FN's Økonomiske Kommissions 4. ministerkonference om aldring i Lissabon den 22. september 2017, med titlen "Et bæredygtigt samfund for alle aldre: Udnyttelse af potentialet ved at leve længere",
- der henviser til Kommissionens forslag af 4. marts 2021 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigtighed og håndhævelsesmekanismer (COM(2021)0093),
- der henviser til Kommissionens forslag af 28. oktober 2020 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union (COM(2020)0682),
- der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse SOC/687-EESC-2021 af 19. januar 2022 med titlen "Udvikling af en ny plejemodel for ældre: erfaringer fra covid-19-pandemien",
- der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs (EØSU's) udtalelse SOC/535-EØSU-2016 af 21. september 2012 om "Rettigheder for indeboende plejere",
- der henviser til rapporten fra 2021 om langtidspleje udarbejdet af Udvalget for Social Beskyttelse og Kommissionen (GD EMPL) med titlen "Trends, challenges and opportunities in an ageing society",
- der henviser til ekspertpanelets udtalelse af 23. juni 2021 om effektive måder at investere i sundhed på med titlen "Supporting mental health of health workforce and other essential workers",
- der henviser til EPSCO-Rådets konklusioner ST/8884-21 af 14. juni 2021 om den socioøkonomiske indvirkning af covid-19 på kønsligestilling,
- der henviser til sin beslutning af 15. november 2018 om pasningstilbud i EU til forbedring af ligestillingen mellem kønnene¹⁰,
- der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om kønsperspektivet i covid-19-krisen og perioden efter krisen¹¹,
- der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om EU's strategi for ligestilling mellem

¹⁰ EUT C 363 af 28.10.2020, s. 80.

¹¹ EUT C 456 af 10.11.2021, s. 191.

kønnene¹²,

- der henviser til sin beslutning af 10. marts 2022 om EU's kønshandlingsplan III,
- der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om adgang for alle til en anstændig bolig til en overkommelig pris¹³,
- der henviser til Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepassningsordninger af høj kvalitet¹⁴,
- der henviser til sin beslutning af 11. marts 2021 om børns rettigheder i lyset af EU-strategien for børns rettigheder¹⁵,
- der henviser til sin beslutning af 10. juli 2020 om EU's folkesundhedsstrategi efter covid-19¹⁶,
- der henviser til sin beslutning af 16. februar 2022 om styrkelse af Europa i kampen mod kræft – mod en omfattende og koordineret strategi,
- der henviser til sin beslutning af 17. december 2020 om et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling¹⁷,
- der henviser til sin beslutning af 7. juli 2021 om det gamle kontinents tiltagende aldring – muligheder og udfordringer i forbindelse med aldringspolitik efter 2020,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. marts 2021 med titlen "En Union med lige muligheder: Strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030" (COM(2021)0101),
- der henviser til sin beslutning af 18. juni 2020 om en europæisk handicapstrategi efter 2020¹⁸,
- der henviser til sin beslutning af 29. november 2018 om handicappede kvinders situation,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. juni 2021 med titlen "EU-strategiramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen 2021-2027 – Sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen på et arbejdsmarked i forandring" (COM(2021)0323),
- der henviser til sin beslutning af 10. marts 2022 om en ny EU-strategiramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen efter 2020 (herunder en bedre beskyttelse af arbejdstagere mod eksponering for skadelige stoffer, stres på arbejdspladsen og skader

¹² EUT C 456 af 10.11.2021, s. 208.

¹³ EUT C 456 af 10.11.2021, s. 145.

¹⁴ EUT C 189 af 5.6.2019, s. 4.

¹⁵ EUT C 474 af 24.11.2021, s. 146.

¹⁶ Vedtagne tekster, P9_TA(2020)0205.

¹⁷ EUT C 445 af 29.10.2021, s. 75.

¹⁸ EUT C 362 af 8.9.2021, s. 8.

som følge af gentagne bevægelser)¹⁹,

- der henviser til ETUI/EPSU's rapport om længennemstighed og kønsneutral jobevaluerings og jobklassificerings rolle i de offentlige tjenester,
 - der henviser til Rådets henstilling af 8. november 2019 om adgang til social beskyttelse for arbejdstagere og selvstændige²⁰,
 - der henviser til Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds aktiviteter og navnlig samarbejdet med medlemsstaterne vedrørende bekæmpelsen af sort arbejde,
 - der henviser til kønsligestillingsindekset 2021 fra Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE), og dets tematiske fokus på sundhed,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 54,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A9-0189/2022),
- A. der henviser til, at sociale rettigheder er en del af menneskerettighederne og de forfatningsmæssige rettigheder, at kvinders rettigheder er grundlæggende menneskerettigheder, og der henviser til, at Europarådets Venedigkommission og Menneskerettighedsdomstolen understreger, at menneskerettigheder er en del af retsstatsprincippet; der henviser til, at handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder indeholder konkrete initiativer til gennemførelse af principper, der er væsentlige for at opbygge et stærkere socialt Europa for retfærdig omstilling og genopretning såsom ligestilling mellem kønnene, lige muligheder, balance mellem arbejdsliv og privatliv, børnepasning og støtte til børn, inklusion af personer med handicap og langtidspleje; der henviser til, at en udvidelse og styrkelse af plejepersonalets værdi og rettigheder vil være en forudsætning for gennemførelsen af disse initiativer, herunder dem, der vedrører princip 17 og 18; der henviser til, at det europæiske semester og den sociale resultattavle bør anvendes til at styrke et mere retfærdigt, lige, bæredygtigt og modstandsdygtigt samfund; der henviser til, at det er en grundlæggende rettighed at kunne nyde den højest opnåelige sundhed, og at et højt sundhedsbeskyttelsesniveau skal sikres og gennemføres i alle Unionens politikker og aktiviteter; der henviser til, at adgang til offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet er en afgørende faktor for livskvalitet som en del af omsorgsstrategien og øgede investeringer i sektoren;
- B. der henviser til, at børn repræsenterer 18,3 % af EU's befolkning²¹; der henviser til, at der i 2020 var 47,5 % af husstandene i EU, der havde mindst ét barn, og at 14 % af disse husstande bestod af børn og en enlig forælder²², hvoraf størstedelen var kvinder;
- C. der henviser til, at størstedelen af omsorgspersoner og udbydere af omsorgsydelser, både formelle og uformelle, lønnede og ulønnede, er kvinder; der henviser til, at omsorgsforpligtelser inden for husstanden sætter rammen for kvinders muligheder for at

¹⁹ Vedtagne tekster, P9_TA(2022)0068.

²⁰ EUT C 387 af 15.11.2019 s. 1.

²¹ Kommissionens (2021) EU-strategi for børns rettigheder.

²² Eurostats (2020) statistikker over husstandenes sammensætning.

påtage sig lønnet arbejde, samt varigheden og typen heraf, i hele deres arbejdsliv, hvilket påvirker deres deltagelse i det sociale, økonomiske, kulturelle og politiske liv; der henviser til, at stereotyper omkring kvinder, der skal være bedre omsorgspersoner, og opfattelsen af, at ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde er "kvindearbejde", styrker modellen med den mandlige forsørger og den kvindelige omsorgsperson, som fortsat danner rammen om adgang til sociale rettigheder og derved påvirker kvinders økonomiske uafhængighed og bidrager til en undervurdering af omsorgsarbejde og til dets økonomiske usynlighed samt til en undervurdering af plejepersonale i private og offentlige institutioner;

- D. der henviser til, at 80 % af al langtidspæle i Europa ydes af uformelle omsorgspersoner²³, som i altovervejende grad er kvinder, der er frataget retfærdige arbejdsvilkår, da de for det meste er ulønnede og/eller uden tilstrækkelig støtte, hvilket gør omsorg til et ekstremt kønsspecifikt spørgsmål; der henviser til, at levering af uformelle omsorgsydelser er forbundet med manglende rettigheder såsom sygeorlov og årlig ferie samt reduktion af beskæftigelsesfrekvensen i forbindelse med barsels-, fædre- og forældreorlov, øget fattigdom og social udstødelse, nedsat mental sundhed og øget følelse af social isolation og ensomhed, hvilket har en negativ indvirkning på deres fysiske og mentale sundhed, trivsel og sociale inklusion; der henviser til, at kvinders bidrag i form af ulønnet omsorgsarbejde lægger en anslået værdi på 11 billioner USD²⁴ oven i den globale økonomi hvert år, hvilket svarer til 9 % af det globale BNP²⁵;
- E. der henviser til, at 15,4 % af de unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET), befinder sig i denne situation, fordi de tager sig af børn, uarbejdsdygtige voksne eller har andre familiemæssige forpligtelser; der henviser til, at 88 % af disse NEET'er er kvinder²⁶;
- F. der henviser til, at det er nødvendigt at anerkende, at alle mennesker er afhængige af omsorgsydelser i forskellig grad afhængigt af bl.a. alder, socioøkonomisk status, fysisk begavelse og personlig baggrund fra barndom til alderdom; der henviser til, at omsorgsydelser bør adskilles fra støtte til personer med handicap eller helbred; der henviser til, at den samfundsmæssige og økonomiske værdi af omsorgsarbejde, både lønnet og ulønnet, ikke værdsættes og anerkendes og skal revurderes og sættes i centrum for de økonomiske politikker; der henviser til, at sociale, ligestillingsmæssige og økonomiske konsekvenser for personer med omsorgsforpligtelser hurtigst muligt bør imødegås, navnlig i lyset af de demografiske ændringer;
- G. der henviser til, at alle medlemsstater og EU er bundet af De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD), herunder forpligtelsen i artikel 19 til at vedtage effektive og passende foranstaltninger, der sikrer lige ret for alle personer med handicap til at leve uafhængigt, til at deltage og til at blive inkluderet i samfundet; der henviser til, at lige og effektiv adgang til økonomisk

²³ Kommissionens undersøgelse "Informal care in Europe Exploring Formalisation, Availability and Quality", 2018.

²⁴ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_838653.pdf

²⁵

<https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2020/Policy-brief-COVID-19-and-the-care-economy-en.pdf>

²⁶ <https://www.eurofound.europa.eu/fr/topic/neets>

overkommelige omsorgs- og støtteydelse af høj kvalitet er en afgørende forudsætning for, at personer med handicap kan leve en uafhængig tilværelse, for deres deltagelse i samfundslivet og deres sociale inklusion;

- H. der henviser til, at omsorgsydelser omfatter alle tjenester, der støtter autonomi og uafhængighed for personer med behov for omsorg, samt fysiske, psykologiske, følelsesmæssige, sociale, personlige og familiemæssige behov hos enkeltpersoner og grupper i sårbare situationer; der henviser til, at omsorg bør anerkendes som en rettighed med en garanti for lige udøvelse af rettigheder, værdighed, autonomi, inklusion og trivsel for alle personer med behov for omsorg; der henviser til, at Den Europæiske Union kan supplere og støtte medlemsstaternes indsats for at forbedre omsorgstjenesterne for dem, der modtager og yder omsorg;
- I. der henviser til, at omsorgsarbejde hentyder til en række tjenester, som udføres af enkeltpersoner, familier, lokalsamfund, lønnede tjenesteudbydere, offentlige organisationer og statsinstitutioner i forskellige miljøer fra institutioner til private husstande;
- J. der henviser til, at Kommissionen definerer personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester som en lang række aktiviteter, der bidrager til familiers og enkeltpersoners trivsel i hjemmet, herunder børnepasning, langtidspleje og pleje af personer med handicap, huslige pligter, fjernundervisning, boligreparationer, havearbejde og IKT-støtte; der henviser til, at personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester omfatter omsorg og andre aktiviteter end omsorg, direkte og indirekte tjenester; der henviser til, at personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester på globalt plan som oftest beskrives som "husligt arbejde"; der henviser til, at inddragelsen af husarbejdere i omsorgspersonalet på omsorgsområdet derfor anerkender, at omsorgsydelser ikke blot omfatter personlig omsorg, men også ikke-relational indirekte omsorg, hvilket fastsætter de fornødne forhåndsforhold for leveringen af personlig omsorg; der henviser til, at omsorg og andre aktiviteter end omsorg inden for personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester i høj grad er indbyrdes forbundne, og en stor andel af arbejdstagerne udfører begge dele og derfor hører under plejepersonale;
- K. der henviser til, at adgang til kvalitetspleje og skabelse af aldersvenlige miljøer er afgørende for et længere, sundere og mere aktivt liv; der henviser til, at antallet af personer i EU, som har brug for langtidspleje, anslås at ville stige fra 30,8 mio. i 2019 til 38,1 mio. i 2050²⁷; der henviser til, at adskillige medlemsstater allerede oplever mangel på arbejdskraft i sektoren for langtidspleje, hvilket kun risikerer at stige i takt med, at efterspørgslen efter langtidspleje stiger, og henviser til, at dette kræver investeringer i arbejdsstyrken og anstændige ansættelses- og arbejdsvilkår;
- L. der henviser til, at covid-19-krisen fremhævede den centrale rolle, som arbejdstagere inden for personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester spiller i vores samfund, idet krisen illustrerede det presserende behov for at sikre fuld anerkendelse af disse arbejdstagere i alle medlemsstater sammen med retten til at føre kollektive overenskomstforhandlinger, til social sikring og til social beskyttelse; der henviser til, at mange af disse arbejdstagere har mistet deres arbejde under covid-19-pandemien og

²⁷ Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse (2021), 2021 Long-term care report.

ikke er omfattet af statslige lønkompensationsordninger og ordninger for fastholdelse af personer i arbejde på grund af den vedholdende mangel på passende anerkendelse af disse arbejdstagere i adskillige medlemsstater; der henviser til, at pandemien resulterede i, at mange arbejdstagere inden for personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester mistede deres indkvartering og gjorde dem sårbare over for vold og chikane på arbejdspladsen;

- M. der henviser til, at der på trods af, at hver enkelt person mindst én gang i livet kommer til at påtage sig rollen som omsorgsgiver og omsorgsmottager, er stigmatisering og stereotyper forbundet med indbyrdes afhængighed, fysisk eller psykisk handicap, sygdom og skrøbelighed og behovet for omsorg og støtte, der falder sammen med andre årsager til forskelsbehandling, navnlig køn, seksuel orientering, alder, handicap, nationalitet, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske træk samt indvandrerbaggrund eller og andre socioøkonomisk dårligt stillede miljøer, der forværrer risikoen for fattigdom eller social udstødelse;
- N. der henviser til, at EU's befolkning bliver ældre, idet 19 % af EU-borgerne var 65 eller ældre i 2018²⁸; der henviser til, at diskrimination på grund af alder og omsorgsbehov, som ikke opfyldes, opdages eller anerkendes, stadig er et vedholdende problem på omsorgsområdet i Europa; der henviser til, at antallet af personer, der er afhængige af hjælp fra andre eller har behov for sundheds- og langtidspleje, stiger med alderen;
- O. der henviser til, at reumatiske sygdomme og bevægeapparatsygdomme (RMD) er blandt de mest udbredte, invaliderende og byrdefulde ikkeoverførbare sygdomme i verden, idet de berører over 100 mio. europæere og udgør over 50 % af de antallet af leveår med handicap (YLD) i Europa; der henviser til, at personer med reumatiske sygdomme og bevægeapparatsygdomme er en væsentlig kilde til efterspørgsel efter langvarig formel og uformel pleje i Europa på grund af sygdommenes udbredelse, invaliderende konsekvenser og tilknytning til høje forekomster af co-morbiditet;
- P. der henviser til, at mange omsorgs- og husarbejdere har en etnisk minoritetsbaggrund eller er migranter²⁹, der befinder sig i en meget prekær situation, og som oplever intersektionel forskelsbehandling på grund af deres race eller etnicitet, køn, socioøkonomiske status og nationalitet og tilvejebringer indeboende omsorgsarbejde, ofte med ubegrænset arbejdstid, hvilket er i strid med arbejdstidslovgivningen i den formelle og uformelle økonomi; der henviser til, at disse arbejdstagere for det meste er kvinder, som ikke har en officiel ansættelseskontrakt, og som derfor er mere sårbare over for udnyttelse og ofte mangler adgang til deres rettigheder, navnlig til anstændigt arbejde og social beskyttelse;
- Q. der henviser til, at der er mangel på tilgængelige og prisoverkommelige plejetjenester af høj kvalitet i alle medlemsstater, herunder i landdistrikter, der er særligt berørt af en aldrende befolkning; der henviser til, at overvågningen af formel og uformel pleje og de eksisterende plejetjenesters form og midler hæmmes af manglen på data, herunder opdelt data, manglen på kvalitetsindikatorer såsom de europæiske tidsanvendelsesundersøgelser af evaluering og overvågning af de leverede tjenester,

²⁸ Europa-Parlamentets Forskningstjeneste, Demografiske udsigter for Den Europæiske Union, marts 2020, s. 3.

²⁹ The social construction of migrant care work. At the intersection of care, migration and gender / Amelita King-Dejardin; Det Internationale Arbejdsbureau – Genève: ILO, 2019

gennemførelseskøreplaner, manglende viden blandt sundhedsplejeudbydere om midlertidige invaliderende sygdomme;

- R. der henviser til, at en af de mest grundlæggende rettigheder med hensyn til pleje, omsorg og støtte er retten til at vælge typen af og stedet for tjenesteydelsen; der henviser til, at en persons ret til at vælge typen af omsorg ofte undergraves af den utilstrækkelige tilgængelighed af indeboende støtte og personlig bistand; der henviser til, at personlig assistance alt for sjældent modtager tilstrækkelig støtte fra medlemsstaterne og fortsat er for dyr for alt for mange mennesker; der henviser til, at helt op til 75 % af de ældre, der har behov for langtidspleje, oplyser, at de ville befinde sig under fattigdomsgrænsen, hvis de blev tvunget til at købe hjemmepleje til den fulde markedspris³⁰; der henviser til, at socialsikringssystemerne selv i de fleste af de mest økonomisk udviklede lande dækker mindre end 40 % af de samlede udgifter til langtidspleje for personer med moderate behov³¹; der henviser til, at medlemsstaterne skal sikre levering af kvalitetsprægede og tilstrækkeligt finansierede og velfungerende plejeydelser, sociale beskyttelsessystemer og heri bedre integration af langtidspleje af høj kvalitet, hvilket er af afgørende betydning for at forbedre den sociale retfærdighed og vil bidrage til ligestilling mellem kønnene;
- S. der henviser til, at covid-19-pandemien har forværret og gjort de eksisterende uligheder og udfordringer mere synlige, og har fremhævet de mange strukturelle problemer, der er rodfæstet i Europas sociale omsorgssystem, såsom underfinansierede omsorgsfaciliteter og sundhedssystemer eller mangel på investeringer, med hensyn til adgang til formelle omsorgsydelser og hushjælp, herunder rettidig og økonomisk overkommelig lægebehandling af høj kvalitet, og har fremhævet allerede eksisterende kriser i omsorgssektoren på grund af den stærkt øgede arbejdsbyrde i sektoren, mangel på sundhedspersonale, underfinansierede, pressede sundhedssystemer, overdreven afhængighed af uformelle ulønnede omsorgsydelser eller sort arbejde; der henviser til, at dette fører til øgede psykosociale risici for det tilbageværende plejepersonale i sektoren, der overvejende er kvinder; der henviser til, at pandemiens udfordringer resulterede i ensomhed og social isolation og øgede risikoen for misbrug, vanrøgt, forringet fysisk og mental sundhed for mennesker med behov for pleje og i en forringelse af den generelle trivsel for alle generationer i hele EU, navnlig hvor niveauet af investeringer i pleje før pandemien var lavere³²; der henviser til, at disse langsigtede virkninger for enkeltpersoners sundhed og trivsel samt de sociale og økonomiske konsekvenser fortsat mangler at blive vurderet fuldt ud og integreret i de relevante politikområder;
- T. der henviser til, at uformelle omsorgsgiveres behov ikke opfyldes i Europa, og at covid-19-pandemien kastede lys over de vanskeligheder, som uformelle omsorgsgivere og personer, der modtager uformel pleje, har haft, og afslørede den uforholdsmæssigt store afhængighed af kvinder og piger³³; der henviser til, at den manglende anerkendelse af

³⁰ Udvalget for Social Beskyttelse og Kommissionen (2021) Long-term care report.

³¹ OECD (2020) The effectiveness of social protection for long-term care in old age: Is social protection reducing the risk of poverty associated with care needs.

³² Europa-Parlamentets undersøgelse (2021) med titlen "Ageing policies – access to services in different Member States".

³³ Det Verdensøkonomiske Forum: COVID-19 highlights how caregiving fuels gender inequality - <https://www.weforum.org/agenda/2020/04/covid-19-highlights-how-caregiving-fuels-gender-inequality/>

arbejdstagere inden for personlige tjenesteydelser og husholdningstjenester og/eller fejlklassificeringen af deres beskæftigelsesstatus har betydet, at mange af dem, der mistede deres arbejde under covid-19-pandemien, ikke havde adgang til sociale beskyttelsesforanstaltninger;

- U. der henviser til, at covid-19-pandemien har forværret de eksisterende uligheder mellem kønnene, navnlig for så vidt angår en stigning i ulønnet omsorgsarbejde og ubalance mellem arbejdsliv og privatliv, og har resulteret i en dobbelt byrde for mange kvinder, som havde længere vagter på arbejdspladsen og yderligere uformel pleje i hjemmet; der henviser til, at 37,5 % af kvinderne i EU før covid-19-pandemien³⁴ hver dag tog sig af børn, ældre eller handicappede sammenlignet med 24,7 % af mændene; der henviser til, at pandemien tilføjede op til ca. 13 timers ulønnet arbejde om ugen for kvinder³⁵; der henviser til, at kvinder, der arbejder hjemmefra, på deltid eller er arbejdsløse, har været udsat for et endnu større pres, da de fortsat har udført størstedelen af de familiemæssige omsorgsforpligtelser og det huslige arbejde³⁶; der henviser til, at vi endnu ikke har set alle virkninger af covid-19-pandemien, og at den fortsat vil have socioøkonomiske konsekvenser for kvinder;
- V. der henviser til, at op til halvdelen af covid-19-dødsfaldene i Europa ifølge Verdenssundhedsorganisationen var beboere på langtidsplejehjem³⁷; der henviser til, at mere end 70 % af de social- og sundhedsarbejdere, der bekæmpede covid-19 i frontlinjen, var kvinder, hvoraf mange har oplevet virkningerne og også langvarige virkninger af covid-19-infektionen, var isolerede og oplevede hidtil usete niveauer af stress, angst, depression, selvmord og endda posttraumatisk stresslidelse; der henviser til, at 30 % af sygeplejerskerne i EU forlod erhvervet i 2021³⁸; der henviser til, at den høje forekomst og dødelighed som følge af covid-19 i langtidsplejemiljøer, bl.a. på grund af utilstrækkelig adgang til værnemidler, test og lægebehandling, fremhævede systemiske svagheder i forbindelse med en for langsom overgang fra institutionel pleje til pleje i hjemmet og i nærmiljøet, personalemangel som følge af vanskeligheder med at tiltrække og fastholde arbejdstagere, dårlige beskæftigelses- og arbejdsvilkår, manglende karriereudviklingsmuligheder for arbejdstagere i omsorgssektoren, vanskeligheder for de grænseoverskridende omsorgspersoner samt manglen på støtte til uformelle omsorgspersoner;
- W. der henviser til, at covid-19-pandemien ud over de uopfyldte medicinske behov har haft en dramatisk negativ indvirkning på adgangen til uddannelse, anstændige boliger og tjenester, der er afgørende for børns trivsel og udvikling, hvilket har skabt en yderligere byrde i forbindelse med omsorgs- og uddannelsesforpligtelser for alle forældre, frem for

³⁴ 2019

³⁵ <https://eige.europa.eu/about-eige/director-speeches/beyond-beijing-declaration-assessment-and-main-challenges>

³⁶ <https://data.unwomen.org/features/covid-19-pandemic-has-increased-care-burden-how-much-0>
<https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/policy-brief-the-impact-of-covid-19-on-women>

³⁷ Preventing and managing COVID-19 across long-term care services: Policy brief, WHO, 24. juli 2020; Overvågningsdata fra offentlige nationale onlinerapporter om covid-19 i langtidsplejefaciliteter, ECDC, 2022 (<https://www.ecdc.europa.eu/en/all-topics-z/coronavirus/threats-and-outbreaks/covid-19/prevention-and-control/LTCF-data>)

³⁸ <http://www.efnweb.be/wp-content/uploads/EFN-MHE-Joint-Statement-October-2021.pdf>

alt kvinder og enlige forældre³⁹; der henviser til, at den empiriske dokumentation bekræfter, at reduktionen af plejetjenester og stigningen i det ulønnede omsorgsarbejde, der udførtes af kvinder under covid-19-pandemien, har genskabt og forstærket ulighederne mellem kønnene;

- X. der henviser til, at levering af omsorg af høj kvalitet afhænger af eksistensen af en tilstrækkeligt stor, veluddannet, motiveret og specialiseret arbejdsstyrke, skabelsen af attraktive og anstændige arbejdsvilkår gennem social dialog og kollektive forhandlinger, passende og rimelig løn samt integrerede tjenester og tilstrækkelig offentlig finansiering; der henviser til, at omsorgssektoren længe har manglet hænder, og at 421 000 arbejdstagere i årene 2019-2020 forlod den institutionelle omsorgssektor⁴⁰; der henviser til, at kvalitetsomsorgsarbejde er en faglært beskæftigelse, der kræver uddannelse og erfaring, og at efterspørgslen efter faglærte omsorgspersoner kun vil stige i de kommende år; der henviser til, at beskæftigelse og efteruddannelse på arbejdspladsen gennem professionalisering af sektoren kan bidrage til at øge kvaliteten af udbuddet af omsorgsydelser; der henviser til, at omsorgspersoner i forbindelse med længere plejeforløb og udvikling af praksis og teknologier opbygger ekspertise, som skal anerkendes; der henviser til, at direktivet om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder (2001/23/EF) skal finde anvendelse, når ansættelseskontrakter overdrages til en overtagende udbyder af omsorgsydelser;
- Y. der henviser til, at mindst 3,1 mio. arbejdstagere inden for personlig service og husholdningstjenester i Den Europæiske Union er ansat sort og mangler anerkendelse og grundlæggende arbejdstagerrettigheder, som f.eks. kollektive forhandlinger, social sikring og social beskyttelse⁴¹; der henviser til, at sort arbejde fører til lavere beskyttelse af arbejdstagere, letter udnyttelse og misbrug af arbejdskraft og udgør samtidig et indkomsttab for medlemsstaterne; der henviser til, at betingelserne for udokumenterede tredjelandsstatsborgere, der arbejder i omsorgssektoren, er særligt udfordrende med hensyn til deres sociale rettigheder og adgang til anstændige arbejdsvilkår;
- Z. der henviser til, at den europæiske platform til bekæmpelse af sort arbejde er blevet omdannet til en stående arbejdsgruppe under den europæiske arbejdsmarkedsmyndighed med det formål at styrke samarbejdet med medlemsstaternes myndigheder vedrørende bekæmpelsen af sort arbejde;
- AA. der henviser til, at undersøgelser har vist, at mere end 90 % af de ældre gerne vil bo i deres eget hjem i en fremskreden alder; der henviser til, at det dog kun er 20 %, der tilbringer de sidste år af deres liv i deres private bolig, og mange af dem bor i institutioner⁴²; der henviser til, at der er mangel på plejetjenester, der er skræddersyet til den enkeltes behov og præferencer; der henviser til, at dette kræver⁴³, at plejestrukturerne ændres fra centraliserede institutioner til patientcentreret pleje i familien og i nærmiljøet for bedre at støtte uafhængigheden af personer med behov for

³⁹ Eurofound brief (2021) Education, healthcare and housing: How access changed for children and families in 2020.

⁴⁰ https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/Resilience_of%20the%20LTC%20sector_V3.pdf

⁴¹ <https://effat.org/in-the-spotlight/european-alliance-calls-on-eu-governments-to-ratify-convention-on-domestic-workers/#:~:text=Among%20them%2C%206.3%20million%20are,workers%20in%20their%20respective%20country>

⁴² European Labour Mobility Institute (<https://www.mobilelabour.eu/>)

⁴³ Kommissionens undersøgelse af udfordringer inden for langtidspleje i Europa 2018

pleje og støtte, hvilket giver konkrete økonomiske og sociale fordele og øger plejemodtagernes velfærdsniveau; der henviser til, at pleje i hjemmet ofte ikke lever op til standarderne for støtte til uafhængigheden for de personer, der modtager den, og at den ofte er forbundet med enden af livet snarere end som et sted, hvor man kan leve med værdighed, blomstre og deltage mere i det sociale og kulturelle liv; der henviser til, at dette skift har været ikkeeksisterende eller for langsomt og mangler ressourcer og skal tage hensyn til lokalsamfundenes forskellige behov og sårbarheder, f.eks. med hensyn til indkomst og andre uligheder; der henviser til, at medlemsstaterne bør investere i denne retning;

- AB. der henviser til, at det er vigtigt at foretage yderligere forskning i misbrug i alle plejemiljøer, at informere om de faktorer, der fører til denne praksis, at fremme bevidsthed, uddannelse, afsløring og bekæmpelse af misbrug for alle erhverv, der er involveret i pleje, og at oprette offentlige platforme til indberetning af sådanne praksisser;
- AC. der henviser til, at arbejdsmarkedet har en tendens til at være kønsopdelt og undervurderer værdien af sektorer, hvor kvinder udgør størstedelen af arbejdsstyrken; der henviser til, at kvinders bruttotimeløn i EU i 2020 i gennemsnit lå 13,0 % under mænds⁴⁴;
- AD. der henviser til, at omsorg og pleje i mange tilfælde stadig er undervurderet, uden særlig anerkendelse, utilstrækkelig og at uformelle omsorgsgivere ofte ikke modtager nogen form for økonomisk kompensation; der henviser til, at undervurdering af omsorgsarbejde og husligt arbejde med hensyn til løn- og arbejdsvilkår samt dets usynlighed hænger tæt sammen med de fremherskende kønsroller og normer med kvinder som omsorgsgivere og mænd som forsørgere og med en ond cirkel med "dobbelt devaluering", hvor omsorg og pleje er henvist til de grupper i samfundet, der har mindst indflydelse, på grund af dens manglende værdi, og at omsorgsaktiviteten til gengæld bliver devalueret, fordi den udføres af de grupper, der har mindst indflydelse, og fordi hjemmepleje og andre personlige tjenester og husholdningstjenester ydes bag lukkede døre;
- AE. der henviser til, at feminiseringen af omsorgssektoren bidrager til kønsbetingede beskæftigelses-, løn- og pensionsforskelle på grund af den andel af kvinder, der arbejder inden for formel og uformel omsorg og pleje og kan medføre øget risiko for fattigdom og reducere de skatter, der betales til medlemsstaterne, med et årligt tab af BNP på 370 mia. EUR for Europa⁴⁵;
- AF. der henviser til, at kvinder og migranter, navnlig mobile arbejdstagere fra lande i og uden for EU, dominerer i omsorgssektoren, at kvinder udgør 76 % af de 49 millioner dokumenterede omsorgsarbejdere i EU⁴⁶ og mere end 85 % af de ulønnede omsorgspersoner i alle medlemsstater, når både det daglige og det ugentlige arbejde

⁴⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

⁴⁵ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/women-labour-market-work-life-balance/womens-situation-labour-market_en

⁴⁶ Europa-Parlamentets undersøgelse (2021) Gender equality: economic value of care from the perspective of the applicable EU funds".

tages i betragtning⁴⁷;

- AG. der henviser til, at der arbejder 6,3 millioner fagfolk inden for langtidspleje, hvoraf kvinder (81 %) er overrepræsenterede, og at der er et stigende antal 50+-arbejdstagere, arbejdstagere på deltid, arbejdstagere i usikre ansættelsesforhold og platformsarbejdere samt vandrende, uformelle og mobile arbejdstagere, herunder indeboende omsorgsgivere (ca. 8 % af arbejdstagere i omsorgssektoren er ikkeindfødte); der henviser til, at migrantarbejdere og mobile arbejdstagere i 2020 udgjorde for 28 % af omsorgspersonerne⁴⁸; der henviser til, at manglen på omsorgsydelser i visse regioner i EU forværres af denne afvandring af omsorgspersoner ("care drain") og fænomenet med globale omsorgskæder; der henviser til, at dette gør det umuligt kun at tænke på omsorg og pleje inden for nationale grænser; der henviser til, at der stadig er hindringer for den frie udveksling af omsorgsydelser i EU; der henviser til, at disse arbejdstagere er vigtige for vores samfund, både hvad angår den offentlige sundhed og social inklusion af plejefhængige personer, som ofte lever isoleret;
- AH. der henviser til, at lønnen i omsorgssektoren og i sektoren for husligt arbejde i alle medlemsstater ligger et godt stykke under gennemsnitslønnen og lavere end den løn, som arbejdstagerne får for det samme job i andre sektorer, navnlig sundhedssektoren⁴⁹; der henviser til, at dette skyldes uformelt arbejde, en lavere grad af kollektiv overenskomstdækning i disse sektorer samt en undervurdering af kvindedominerede sektorer såsom omsorgssektoren; der henviser til, at disse arbejdstagere, der arbejder i kommercielle og ikke-udbyttegivende sektorer, ofte ikke har adgang til arbejdstagerrepræsentation og kollektive overenskomstforhandlinger; der henviser til, at forskellen i forhold til gennemsnitslønnen er mindst i medlemsstaterne med kollektive overenskomster for dele af sektoren⁵⁰; der henviser til, at arbejdstagerrepræsentation, herunder fagforeninger, og kollektive overenskomstforhandlinger er afgørende for at sikre repræsentation af arbejdstagerne og forsvare deres rettigheder og interesser i alle plejemiljøer samt for at hæve og opretholde standarder i hele omsorgssektoren;
- AI. der henviser til, at covid-19-krisen har understreget flere udfordringer med hensyn til ansættelsesvilkårene for ansatte i langtidsplejesektoren; der henviser til, at ansatte i langtidsplejesektoren havde endnu større risiko for at blive smittet med covid-19 end sundhedspersonale på hospitaler på grund af mangel på personlige værnemidler og passende uddannelse til at gennemføre infektionsprotokoller og andre forebyggelsesaktiviteter;
- AJ. der henviser til, at selv om omsorgs- og plejearbejde er følelsesmæssigt tilfredsstillende for et stort flertal af omsorgsgivere, har den ofte negative virkninger på omsorgspersonens fysiske og mentale sundhed og vanskeligheder med at forene omsorg og pleje med lønnet arbejde, hvilket er særlig vigtigt for kvindelige omsorgsgivere⁵¹; der henviser til, at formelle og uformelle omsorgsgiveres mentale sundhed er blevet uforholdsmæssigt påvirket under covid-19-pandemien; der henviser til, at de mentale problemer er vokset under pandemien, hvilket har øget omsorgsbyrden; der henviser til,

⁴⁷ EIGE, Beijinghandlingsprogrammets rapport 2020, 2021

⁴⁸ Eurofound-rapport (2020) Long-term care workforce: Employment and working conditions.

⁴⁹ Eurofound-rapport (2020) Long-term care workforce: Employment and working conditions.

⁵⁰ Eurofound-rapport (2020) Long-term care workforce: Employment and working conditions.

⁵¹ Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse (2021), 2021 Long-term care report.

at omsorgsarbejde ofte er forbundet med skifteholdsarbejde, tilkald med kort varsel og lange arbejdstider; der henviser til, at sundhedsrisici og dårlig arbejdstidskvalitet er hovedårsagerne til relativt højt fravær i langtidsplejesektoren; der henviser til, at 38 % af plejerne mener, at de på grund af de negative virkninger af deres arbejde ikke vil være i stand til at arbejde, til de er 60 år⁵²;

- AK. der henviser til, at 33 % af langtidsplejere i Europa har været udsat for en eller anden form for negativ social adfærd (herunder verbalt misbrug, trusler og ydmygende adfærd), og kun 22 % af langtidsplejerne føler sig meget tilfredse med deres arbejdsvilkår;⁵³
- AL. der henviser til, at der findes forskellige former for ansættelse af formelle indeboende omsorgsgivere, f.eks. via virksomheder, der tilbyder omsorgsydelser, eller vikarbureauer og formidlere;
- AM. der henviser til, at kvinder udgør størstedelen af de personer, der modtager pleje, og at 44 millioner mennesker i EU yder uformel langtidspleje til familiemedlemmer, naboer eller venner⁵⁴, hvoraf de fleste er kvinder, og at 12 % af kvinderne og 7 % af mændene, der yder uformel langtidspleje, gør det i mere end 40 timer om ugen⁵⁵; der henviser til, at næsten 30 % af alle personer over 65 lever med to eller flere ikkeoverførbare sygdomme; der henviser til, at ikkeoverførbare sygdomme er en betydelig og voksende byrde for patienter, omsorgsgivere, samfund og sundhedssystemer;
- AN. der henviser til, at det store antal omsorgsmottagere, der har behov for uformel omsorg, er direkte forbundet med, at professionelle tjenesteydelser af høj kvalitet, der er tilpasset deres behov, er i mangel, utilgængelige og økonomisk uoverkommelige, og at mange medlemsstater vælger at anvende ulønnede uformelle omsorgsydelser som den vigtigste kilde til tilvejebringelse af omsorg og pleje⁵⁶; der henviser til, at ydelsen af uformelle omsorgsydelser bør være et valg og ikke en nødvendighed på grund af mangel på tilgængelige plejetjenester;
- AO. der henviser til, at en betydelig del af den formelle sektor for indeboende plejeydelser opererer i gråzoner, hvilket i høj grad rammer kvaliteten af hjemmepleje; der henviser til, at der mangler data, der gør det muligt præcist at fastlægge antallet af omsorgsgivere i gråzonen;
- AP. der henviser til, at kvinder i EU udfører ulønnet omsorg og husligt arbejde i 13 timer mere om ugen end mænd⁵⁷; der henviser til, at adgang til formelle langtidsplejeydelser af høj kvalitet til en overkommelig pris for de familiemedlemmer, der er afhængige af dem, og den ulige fordeling mellem mænd og kvinder af ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde er afgørende faktorer for, om kvinder går ind i og forbliver i beskæftigelse, og for kvaliteten af det arbejde, de udfører; der henviser til, at 7,7

⁵² Europa-Parlamentets studie Policies for long-term carers (2021).

⁵³ Eurofound, Long-term Care Workforce: Employment and working conditions, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2020b.

⁵⁴ Eurofound-rapport (2020) Long-term care workforce: Employment and working conditions.

⁵⁵ Kommissionens rapport om langtidspleje <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24079&langId=en>

⁵⁶ Kommissionens rapport om langtidspleje <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24079&langId=en>

⁵⁷ EIGE's rapport, 2020: Gender inequalities in care and consequences for the labour market.

<https://eige.europa.eu/publications/gender-inequalities-care-and-consequences-labour-market>

millioner kvinder i EU forbliver uden for arbejdsmarkedet på grund af deres uformelle omsorgsforpligtelser, sammenlignet med blot 450 000 mænd, og at 29 % af de deltidsbeskæftigede kvinder henviser til omsorgsforpligtelser som den vigtigste årsag til at vælge deltidsarbejde⁵⁸; der henviser til, at kun 6 % af mændene siger, at hovedårsagen til, at de arbejder på deltid, er på grund af omsorgsforpligtelser, sammenlignet med 29 % af kvinderne, og at kun 64 % af fædrene i EU dagligt yder omsorg⁵⁹;

- AQ. der henviser til, at kvinder desuden har flere pauser i deres karriere, har tendens til at have kortere arbejdsdage og er mere tilbøjelige til at være i deltidsarbejde, usikre ansættelsesforhold eller midlertidige ansættelsesforhold; der henviser til, at sektoropdeling og en ulige fordeling af ulønnet omsorgs- og husarbejde er hovedårsagerne til den vedvarende forskel i beskæftigelse, løn og pension og medfører en større risiko for fattigdom og social udstødelse af kvinder; der henviser til, at den kønsbestemte pensionsforskel i gennemsnit lå på 27 % i 2020⁶⁰; der henviser til, at en ligelig fordeling af ulønnet omsorgs- og husarbejde, dvs. lige inddragelse af mænd, har en klar positiv indvirkning på andelen af kvinder i lønnet beskæftigelse og mindsker lønforskellen mellem mænd og kvinder; der henviser til, at børnepasningsforpligtelser er årsag til ændringer i beskæftigelsen for 60 % af kvinderne sammenlignet med 17 % af de beskæftigede mænd og fører til en nedsættelse af arbejdstiden for 18 % af de beskæftigede kvinder og så lidt som 3 % af mændene⁶¹; der henviser til, at adgang til, tilgængelighed af og overkommelige priser på børnepasningsfaciliteter af høj kvalitet er afgørende for, at mennesker, navnlig kvinder med omsorgsforpligtelser, kan deltage på arbejdsmarkedet; der henviser til, at folkesundhedsmæssige udfordringer såsom migræne er mere almindelige hos kvinder⁶², og at en stor del af de berørte kvinder stadig står i frontlinjen for så vidt angår børnepasning og husligt arbejde;
- AR. der henviser til, at disse forskelle bekræftes på globalt plan, hvor kvinder i gennemsnit afsætter 3,2 gange mere tid (201 arbejdsdage om året) end mænd (63 arbejdsdage) til ulønnet omsorgsarbejde, og at de er mest udtalte for piger og kvinder, der bor i mellemindkomstlande, som har lavere uddannelsesresultater, og som bor i landdistrikter og med børn under skolealderen⁶³;
- AS. der henviser til, at kvinder i overvældende grad er repræsenteret blandt de vigtigste arbejdstagere (fire ud af de 16 andre erhvervskategorier, der anses for væsentlige, har mere end 50 % af kvinderne i deres arbejdsstyrke i EU)⁶⁴ såsom omsorgspersonale, hvis opgaver i vid udstrækning ikke kan udføres som telearbejde, og i de sektorer, der er hårdest ramt af pandemien, og som derfor har været udsat for stor risiko for smitte, stor arbejdsbyrde, forstyrret balance mellem arbejdsliv og privatliv og tab af beskæftigelse; der henviser til, at arbejds- og levevilkårene er blevet særligt undergravet for kvinder

⁵⁸ EIGE's rapport (2021) Gender inequalities in care and consequences for the labour market.

⁵⁹ European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), European Quality of Life Survey 2016 – Quality of life, quality of public services, and quality of society, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2018.

⁶⁰ https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_pnp13(=en

⁶¹ EIGE's rapport (2021) Gender inequalities in care and consequences for the labour market.

⁶² The Global Burden of Disease Study 2019:

[https://www.thelancet.com/journals/lancet/issue/vol396no10258/PIIS0140-6736\(20\)X0042-0#](https://www.thelancet.com/journals/lancet/issue/vol396no10258/PIIS0140-6736(20)X0042-0#)

⁶³ ILO (2018) Care work and care jobs for the future of decent work.

⁶⁴ Europa-Parlamentets undersøgelse (2021) Policies for long-term carers.

med små børn i lønnet beskæftigelse⁶⁵;

- AT. der henviser til, at omsorg og pleje fortsat er et af de vigtigste områder for gengivelse af kønsarketyper, som yderligere forstærkes af manglen på investeringer i kvalitetstjenester og af kønsskævheder i andre politikker, der i uforholdsmæssig høj grad påvirker kvinders selvbestemmelse i det sociale liv og på arbejdsmarkedet, såsom skatte- og socialsikringsystemet;
- AU. der henviser til, at virksomheder i den sociale økonomi kan have et betydeligt potentiale og bidrage til at lette omsorgspersoners reintegration på arbejdsmarkedet;
- AV. der henviser til, at flere medlemsstater og regioner i EU stadig ikke opfylder målet om at sikre børnepasning til 90 % af alle børn mellem tre år og den skolepligtige alder og til 33 % af alle børn på tre år og derunder; der henviser til, at manglen på tilstrækkelig infrastruktur, der tilbyder tilgængelig børnepasning af høj kvalitet for alle, navnlig førskoleundervisning og børnepasningsordninger, især rammer børn fra dårligt stillede familier, hvilket afspejler sig i indskrivningsprocenter, der ligger under gennemsnittet for børn med handicap, børn fra romafamilier og andre minoritetsgrupper, migrantbørn, børn, der lever i fattigdom, og børn fra andre dårligt stillede grupper, som ville have haft størst fordel af tidlig børnepasning⁶⁶;
- AW. der henviser til, at 24,2 % af børnene i EU – dvs. næsten 18 mio. børn – var i risiko for fattigdom eller social udstødelse i 2020; der henviser til, at børn fra lavindkomstfamilier, hjemløse børn, børn med handicap, børn med indvandrerbaggrund, børn med en etnisk minoritetsbaggrund, navnlig romabørn, børn i institutionel pleje, børn i usikre familiesituationer, familier med én forælder, LGBTIQ+-familier og familier, hvor forældre er væk for at arbejde i udlandet, står over for alvorlige vanskeligheder såsom alvorlig boligmangel eller overbelægning, hindringer for adgang til grundlæggende og basale tjenesteydelser; der henviser til, at børn med handicap i EU har en uforholdsmæssigt større sandsynlighed for at blive sat i institutionspleje end børn uden handicap og synes langt mindre tilbøjelige til at drage fordel af bestræbelserne på at muliggøre en overgang fra institutionspleje til lokal- eller familiebaserede plejemiljøer⁶⁷; der henviser til, at den europæiske børnegaranti er et EU-instrument, hvis formål er at forebygge og bekæmpe fattigdom og social udstødelse ved at garantere gratis og effektiv adgang for børn med særlige behov til vigtige omsorgstjenester såsom førskoleundervisning og børnepasning, uddannelsesaktiviteter og skolebaserede aktiviteter, sundhedspleje og mindst et sundt måltid hver skoledag samt effektiv adgang for alle børn med særlige behov til sund ernæring og passende boliger⁶⁸; der henviser til, at adgang til børnepasning og uddannelse af høj kvalitet til en overkommelig pris er afgørende for børns personlige udvikling og trivsel; der henviser til, at der er en utvetydig positiv sammenhæng mellem adgang til børnepasningsordninger på den ene side og på den anden side beskæftigelse og indkomst for mænd og navnlig kvinder⁶⁹;

⁶⁵ Europa-Parlamentets undersøgelse (2021) Gender equality: economic value of care from the perspective of the applicable EU funds".

⁶⁶ Fælles erklæring fra de europæiske arbejdsmarkedsparter om børnepasningsordninger i EU.

<https://www.etuc.org/en/document/european-social-partners-joint-statement-childcare-provisions-eu>.

⁶⁷ Europa-Parlamentets beslutning af 29. april 2021 om den europæiske børnegaranti.

⁶⁸ Rådets henstilling (EU) 2021/1004 om oprettelse af en europæisk børnegaranti.

⁶⁹ EIGE's rapport (2021) Gender inequalities in care and consequences for the labour market.

- AX. der henviser til, at adgangen til omsorgsydelser af høj kvalitet, navnlig langtidspleje, i stigende grad er betinget af den enkeltes og familiens indkomst, bopæl, tilgængelighed af tjenester og leveringskapacitet og geografisk tilgængelighed samt overskydende kapacitet hos udbyderne; der henviser til, at to ud af tre personer, der har behov for omsorgsydelser, skønnes ikke at have adgang til sådanne tjenester, primært på grund af deres manglende tilgængelighed og prisoverkommelighed⁷⁰; der henviser til, at husholdninger med lave indkomster, lavt uddannelsesniveau og indvandrerhusholdninger oplever de største problemer med at få adgang til formelle hjemmebaserede langtidsplejeydelser; der henviser til, at en tredjedel og i fem medlemsstater endda mere end halvdelen af husholdningerne i hele EU rapporterer, at de har behov for professionelle langtidsplejeydelser, men ikke kan få adgang til dem af økonomiske årsager⁷¹; der henviser til, at adgang til sundhedspleje og omsorgsydelser bør være universel, effektiv, uafhængig af økonomiske forhold eller bopælsstatus eller den administrative situation og status; der henviser til, at personer med lavere indkomster også er en gruppe, hvor omsorgsbehovet er mere udbredt⁷²;
- AY. der henviser til, at digitale teknologier har potentiale til at støtte både formelle og uformelle omsorgsgivere og mindske den byrde, de står over for, f.eks. i forbindelse med transport af patienter til konsultationer, der kan afholdes online; der henviser til, at en Eurocarers-undersøgelse fra 2021 viser, at 78 % af de uformelle omsorgsgivere aldrig anvendte omsorgsrelaterede teknologier⁷³; der henviser til, at digitalisering og tingenes internet i omsorgssektoren skal tages i betragtning, men ikke helt bør erstatte den uerstattelige menneskelige interaktion i forbindelse med omsorg og pleje; der henviser til, at der bør tilskyndes til forskning og pilotprojekter med henblik på at afprøve gennemførligheden og effektiviteten af digitale tjenester; der henviser til, at ældre mennesker, herunder dem, der modtager omsorgsydelser, har vanskeligt ved at få adgang til digitale tjenester; der henviser til, at adgang til digitale tjenester, herunder adgang til digitale færdigheder, bør betragtes som en ret for modtagere af omsorgsydelser; der henviser til, at det drastiske skift til telearbejde afslørede behovet for bedre at håndhæve, revidere og ajourføre lovgivningen vedrørende arbejdsvilkår i det digitale miljø og brugen af kunstig intelligens på arbejdsmarkedet;
- AZ. der henviser til, at kvinder, der udsættes for intersektionel forskelsbehandling, støder på yderligere barrierer i forbindelse med adgang til sundheds- og omsorgsydelser, og at der skal lægges særlig vægt på at afhjælpe virkningerne af implicite skævheder i adgangen til private og offentlige tjenesteydelser, der er opstået som følge af vedvarende stereotyper og underrepræsentation af visse grupper i disse institutioner;
- BA. der henviser til, at der bør sættes særligt fokus på personer i en meget høj alder for om nødvendigt at hjælpe mennesker, der har mistet deres uafhængighed, og forhindre, at de bliver isoleret;
- BB. der henviser til, at der bør tages behørigt hensyn til betydningen af forebyggelse og geriatrisk rehabilitering for en sund og værdig aldring;

⁷⁰ Kommissionens rapport om langtidspleje <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24079&langId=en>

⁷¹ Udvalget for Social Beskyttelse og Kommissionen (2021) Long-term care report.

⁷² Kommissionens rapport om langtidspleje <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24079&langId=en>

⁷³ Eurocarers 2021 Report on Impact of COVID-19 on outbreak on informal carers across Europe.

- BC. der henviser til, at der er behov for at omlægge sygeplejen ved, hvor det er muligt, at yde gratis eller økonomisk overkommelig omsorg i hjemmet;
- BD. der henviser til, at øgede investeringer i omsorgsøkonomien i overensstemmelse med målene for bæredygtig udvikling vil resultere i næsten 300 mio. yderligere job globalt i 2035⁷⁴; der henviser til, at der vil være tale om 96 millioner direkte job inden for børnepasning, 136 mio. direkte job inden for langtidspleje og 67 mio. indirekte job inden for andre sektorer end omsorgssektoren; der henviser til, at dette jobskabelsesniveau vil kræve en investering på 3,2 % af det globale BNP under hensyntagen til de samlede omkostninger minus skatteindtægter⁷⁵; der henviser til, at Europa-Kommissionen anslår, at der forventes at blive skabt 8 mio. nye job i EU i omsorgssektoren inden 2030⁷⁶;
- BE. der henviser til, at den demografiske udvikling og befolkningens aldring vil øge efterspørgslen efter omsorgsydelser; der henviser til, at det ikke er sandsynligt, at omsorgs- plejehjælp vil blive erstattet eller reduceret af automatisering; der henviser til, at dette bør motivere EU og medlemsstaterne til at investere i omsorgsøkonomien som en lovende jobskabende sektor inden for rammerne af den digitale omstilling for at øge antallet af kvalificeret personale og tiltrække flere mennesker til denne sektor;
- BF. der henviser til, at kvalitetsstandarderne for omsorgsydelser, navnlig for sociale omsorgsydelser, fortsat er mangelfulde eller utilstrækkelige;
- BG. der henviser til, at omsorgssektoren har brug for betydelige investeringer, ressourcer og reformer; der henviser til, at det anslåede årlige investeringsunderskud i social infrastruktur i Europa i 2018 var på 100-150 mia. EUR⁷⁷; der henviser til, at rapporten om aldring fra 2021 forudsiger en stigning i de offentlige udgifter, der er nødvendige for at dække udgifterne til langtidspleje og -støtte, på op til 2,9 % af BNP årligt i 2070 sammenlignet med 1,7 % i 2016, men at et "sundt aldringsscenario" kan sænke disse omkostninger, og at fuld dækning af behovet for langtidspleje øger dem betydeligt;
- BH. der henviser til, at det er af afgørende betydning at forstå samspillet mellem formel og uformel omsorg; der henviser til, at formelle omsorgsydelser kan yde støtte til uformelle omsorgsgivere, f.eks. ved at gøre det muligt for dem at tage fri og ved at uddanne dem; der henviser til, at den manglende officielle anerkendelse af uformelle omsorgsgivere og den dermed forbundne mangel på data om dem og deres behov er en hindring for dette samspil;
- BI. der henviser til, at omsorgsydelser afhænger af velfinansierede og velfungerende offentlige tjenester og socialsikringsystemer;
- BJ. der henviser til, at der er stor mangfoldighed blandt uformelle omsorgsgivere; der henviser til, at deres behov varierer afhængigt af deres socioøkonomiske kontekst, deres deltagelse på arbejdsmarkedet, deres omsorgsmodtageres behov og den tid, de bruger på

⁷⁴ ILO, 2022, 'Care at work: Investing in care leave and services for a more gender equal world of work',

⁷⁵ ILO, 2022, 'Care at work: Investing in care leave and services for a more gender equal world of work',

⁷⁶ Kommissionen, 2021, Grønbog om aldring.

⁷⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/dp074_en.pdf

omsorg til omsorgskrævende personer;

- BK. der henviser til, at neurodegenerative sygdomme, herunder Alzheimers sygdom og andre former for hukommelsesinvaliderende sygdomme, fortsat er underdiagnosticeret i de fleste europæiske lande; der henviser til, at der er en klar indikation af, at det nuværende antal på 9 mio. bekræftede tilfælde af mennesker med demens vil være fordoblet i 2050; der henviser til, at kvinder fortsat rammes uforholdsmæssigt hårdt af demens⁷⁸;
- BL. der henviser til, at Den Europæiske Ombudsmand i februar 2021 indledte en initiativundersøgelse af Kommissionens rolle i afinstitutionaliseringsprocessen i EU med fokus på opfyldelsen af Kommissionens forpligtelse til at sikre, at medlemsstaterne anvender EU-midlerne på en måde, der fremmer overgangen fra omsorgsinstitutioner til en uafhængig tilværelse og deltagelse i samfundslivet;
- BM. der henviser til, at den mekanisme, der er fastsat i direktivet fra 2001 om midlertidig beskyttelse, for første gang er blevet aktiveret som reaktion på massetilstrømningen af flygtninge, først og fremmest kvinder med børn og andre omsorgsafhængige personer, som flygter fra krigen i Ukraine, og sikrer de fordrevne lige adgang til arbejdsmarkedet og bolig, lægehjælp og adgang til uddannelse for børn; der henviser til, at aktivering af ovennævnte mekanisme vil have en betydelig direkte indvirkning på omsorgssektoren og øge antallet af personer i EU, der har behov for omfattende og individualiserede omsorgsydelser, men også antallet af både uformelle og formelle omsorgspersoner;
- BN. der henviser til, at dataene om kvaliteten af omsorgsydelser næsten udelukkende er baseret på ikkestandardiserede kundetilfredshedsundersøgelser;
- BO. der henviser til, at vanskeligheder i forbindelse med tilvejebringelse af passende, anstændige og prismæssigt overkommelige boliger, navnlig for ældre, enlige, personer med handicap, personer, der er i risiko for fattigdom og social udstødelse, familier med små børn og enlige forældre, i betydelig grad hindrer adgangen til omsorgsydelser af høj kvalitet;
- BP. der henviser til, at langtidsplejeres medianløn i 11 OECD-lande kun er 9 EUR i timen, mens lønningerne for hospitalsarbejdere – hvoraf størstedelen er mænd – i gennemsnit er 14 EUR i timen⁷⁹;
- BQ. der henviser til, at mere end halvdelen af omsorgsgiverne siger, at de ikke tjener nok til at dække basale behov såsom bolig og mad, og at 31 % ikke har tilstrækkelig adgang til personlige værnemidler⁸⁰;
- BR. der henviser til, at størstedelen af omsorgsgivere ikke tjener nok til at have råd til en

⁷⁸ Alzheimer Europe, Dementia in Europe Yearbook 2019 (2020) Estimating the prevalence of dementia in Europe.

⁷⁹ <https://www.oecd.org/fr/publications/who-cares-attracting-and-retaining-elderly-care-workers-92c0ef68-en.htm>

⁸⁰ https://www.finanzwende-recherche.de/wp-content/uploads/2021/10/Finanzwende_BourgeronMetzWolf_2021_Private-Equity-Investoren-in-der-Pflege_20211013.pdf

anstændig levestandard for dem selv og deres familier;

Et omsorgsfuldt Europa

1. bemærker, at det er af afgørende betydning at sikre værdighed, uafhængighed, autonomi, trivsel og deltagelse i det sociale liv gennem pleje af høj kvalitet i hele livet fra børnepassning og uddannelse til ældrepleje og støtte til personer med handicap, idet der tages hensyn til, at mennesker er indbyrdes afhængige, og at alle kan have brug for pleje på et eller andet tidspunkt i deres liv;
2. understreger betydningen af adgang til og tilgængelighed af offentlige omsorgsydelser og kvaliteten, adgangen, tilgængeligheden, prisoverkommeligheden og tilstrækkeligheden af disse ydelser, og at alle personer med behov for omsorg og deres omsorgsgivere bør have ret til et reelt valg, når det drejer sig om omsorgsydelser, der er egnede for dem og deres familier, og deres form (familiepleje, omsorg i nærmiljøet, patientcentrerede omsorgsydelser, personlig omsorg eller andre former), hvor omsorgsydelserne leveres og omfanget heraf, med særlig vægt på tilvejebringelse og adgang hertil for dem, der bor i fjerntliggende områder (433) såsom landdistrikter eller regioner i den yderste periferi; mener, at investeringer i levering af offentlige og sociale tjenesteydelser af høj kvalitet er vigtige løftestænger for at forhindre overførsel af ugunstige vilkår fra den ene generation til den næste;
3. bemærker, at omsorgsydelser og de forskellige politiske tilgange hertil skal udvikles og omformuleres i overensstemmelse med den enkeltes behov, og anerkender, at modeller og mønstre for tilrettelæggelse af omsorgsydelser er forskellige i medlemsstaterne, og understreger den enkeltes ret til at vælge de omsorgsydelser af høj kvalitet, der er bedst egnede til deres individuelle situation, og behovet for, at medlemsstaterne og EU sikrer dette i alle deres politikker; fremhæver, at i henhold til princip 18 i den europæiske søjle for sociale rettigheder har alle "ret til prismæssigt overkommelig langtidspæje af høj kvalitet, herunder hjemmepleje og lokalsamfundsbaseerede tjenester", og understreger, at for at opfylde dette princip bør der ske en udbygning af omsorgsydelser;
4. bemærker, at kvinder udgør størstedelen af arbejdsstyrken (76 %) i den formelle omsorgssektor og udfører størstedelen af det uformelle omsorgsarbejde, samtidig med at de også repræsenterer størstedelen af omsorgsmottagerne, at ydelse af omsorg og pleje fortsat er undervurderet, ikke-ankendt og sikrer utilstrækkelig eller ofte ingen økonomisk kompensation til plejere, og at denne undervurdering med hensyn til løn, arbejdsvilkår og manglende synlighed er tæt forbundet med feminiseringen af sektoren på grund af den høje andel af kvinder, der yder formelle og uformelle omsorgsydelser; fremhæver, at dette kønsaspekt skal tages i betragtning ved udformningen af omsorgsstrategier og -politikker;
5. udtrykker sin bekymring over virkningen af strukturelle og finansielle begrænsninger i den type omsorgsydelser, der er til rådighed for enkeltpersoner, og anerkender, at integrationen af omsorgsområdet i hele Europa er begrænset på grund af manglen på passende incitamenter og strukturer;
6. understreger betydningen af en integreret og rettighedsbaseret tilgang til en fælles europæisk indsats på omsorgsområdet, hvor der drages lige stor omsorg for menneskers fysiske, mentale, psykologiske og sociale, personlige og husholdningsmæssige behov;

fremhæver betydningen af at bane vejen for en mere sammenhængende tilgang mellem sundheds- og socialsystemerne samt mellem formel og uformel omsorg og pleje og koordinering mellem lokale, regionale og nationale plejepolitikker i EU's medlemsstater sideløbende med horisontal og sektoriel integration;

7. understreger nødvendigheden af at udvikle en ambitiøs og inklusiv europæisk omsorgsstrategi, der sikrer lige adgang til omsorgsydelser for alle med særlig vægt på personer i sårbare situationer, og som bidrager til social retfærdighed;
8. mener, at forebyggelse er afgørende; opfordrer til, at primær sekundær og tertiær forebyggelse⁸¹, herunder passende anvendelse af relevant uddannelse og information, screening, tidlig påvisning, forebyggelse og passende opfølgning på ikkeoverførbare sygdomme, skal være blandt komponenterne i en holistisk europæisk omsorgsstrategi; opfordrer indtrængende Kommissionen til at vedtage en omfattende og holistisk tilgang til omsorgsydelser;
9. opfordrer indtrængende Kommissionen til at styrke EU's modstandsdygtighed og kapacitetsopbygning i forbindelse med sundhedskriser; opfordrer indtrængende Kommissionen til at fremme forskning og innovation ved at fastlægge prioriterede områder for fremtidig FoU baseret på nuværende og fremtidige sygdomme samt videreudvikling af omsorgssektorrelaterede muligheder, herunder for private aktører;
10. understreger, at fremme af en model med ligeværdige forsørgere og ligeværdige omsorgspersoner, hvor mænd og kvinder deltager på lige fod i betalt arbejde på arbejdsmarkedet og ubetalt arbejde i forbindelse med hjemlige og omsorgsrelaterede forpligtelser, bør være et mål for enhver EU-indsats inden for omsorg, arbejdsmarkeder og sociale tjenester; minder om vigtigheden af at integrere kønsaspektet i alle politikker;
11. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at investere i omsorgssektoren, styrke og sikre bæredygtige, øgede og tilstrækkelige investeringer og finansiering til at kunne sikre lige adgang for personer med behov for omsorg og pleje til økonomisk overkommelige og tilstrækkeligt bemandede omsorgsydelser og husholdningsydelser af høj kvalitet samt et aktivt og tilfredsstillende arbejdsliv for omsorgspersoner med passende lønninger, der giver anstændige leve- og karrieremuligheder i sektoren gennem certificering og validering af færdigheder;
12. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at forbedre tilgængeligheden af finansiering til alle typer omsorgsydelser og til at gøre bedst mulig brug af de europæiske struktur- og investeringsfonde til investering i børnepasning og ældrepleje og andre med behov for omsorg og pleje gennem ESF+, InvestEU og andre finansielle instrumenter, der tilskynder til sociale investeringer, samt genopretnings- og resiliensfaciliteten, EU4Health-programmet og de europæiske struktur- og investeringsfonde til investering i offentligt garanterede omsorgsydelser og fremme af tilgængelige og økonomisk overkommelige tjenester for alle; opfordrer Kommissionen til at leve op til forventningerne og skabe synergier med ligestilling mellem kønnene,

⁸¹ "Primær forebyggelse er rettet mod at forhindre den første forekomst af en sygdom. Sekundær og tertiær forebyggelse har til formål at standse eller forsinke eksisterende sygdom og virkningerne heraf gennem tidlig opdagelse og passende behandling eller at mindske forekomsten af tilbagefald og en opståen af kroniske lidelser, f.eks. ved hjælp af effektiv genoptræning." Fra: WHO, Health promotion glossary, 1998

inklusion af personer fra sårbare grupper og de standarder, der er fastsat for investeringer i digital og grøn omstilling, f.eks. for at støtte grønnere omsorgsydelser og plejeprojekter og starte et initiativ om miljømæssigt bæredygtige omsorgsydelser, i betragtning af at plejeinfrastrukturer har betydelige negative miljøvirkninger, der skal løses og afbødes inden for rammerne af de vejledende principper; opfordrer Kommissionen til at udarbejde retningslinjer og køreplan for fælles standarder for medlemsstaterne i den henseende; opfordrer Den Europæiske Investeringsbank til i sit årlige budget at overveje at medtage udvikling af omsorgssektoren og omsorgsøkonomien som led i gennemførelsen af dens egen strategi for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders økonomiske indflydelse og status;

13. opfordrer til en særlig investeringspakke til fremme af EU's omsorgssektor og omsorgsøkonomi samt til at sikre koordinering mellem de forskellige programmer og initiativer med henblik på en effektiv gennemførelse af strategien; opfordrer endnu en gang til, at der udvikles redskaber til kønsbudgettering i FFR og relaterede programmer, som gør det muligt at spore den specifikke finansiering, der er sat af til at fremme ligestilling mellem kønnene;
14. minder om EU's og medlemsstaternes forpligtelser og tilsagn, hvad angår omstillingen fra segregerede institutionelle plejemiljøer til lokal- eller familiebaserede plejemiljøer og fremme af forskellige modeller for en uafhængig tilværelse og støtte; opfordrer medlemsstaterne til at anvende de tilgængelige europæiske og nationale midler til at fremskynde denne omstilling og til at støtte individuel autonomi og en uafhængig tilværelse ved at støtte metoder til at øge uafhængigheden, såsom tilpasning i hjemmet eller installation af digitale overvågningssystemer og hjælpeteknologier i hjemmet, under fuld overholdelse af bestemmelserne og målene i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap; opfordrer indtrængende Kommissionen til at træffe effektive foranstaltninger til at sikre, at EU-midler anvendes til at overgå fra institutionaliseret pleje til lokal- eller familiebaserede pleje, samtidig med at familiepleje i al dens mangfoldighed sikres;
15. understreger, at det for at mindske sort arbejde inden for den formelle omsorgssektor er vigtigt at yde offentlig støtte til reelle udbydere af omsorgstjenester inden for sociale sikringssystemer eller via skatteudgifterne, hvilket vil gøre lovlige og rimelige omsorgsydelser økonomisk overkommelige;
16. opfordrer medlemsstaterne til at sikre universel sundhedsdækning, øge investeringerne i sundhedspleje og prioritere finansiering af omsorg i nærmiljøet og primær sundhedspleje; opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at fjerne eksisterende barrierer for sundhedspleje for alle, herunder udokumenterede migranter, med særligt fokus på kvinder, der udsættes for intersektionel forskelsbehandling; opfordrer til, at man sikrer en højere og rimelig løn samt anstændige arbejdsvilkår for omsorgsarbejdere, sundhedsassistenter og andet støttepersonale;
17. understreger, at en betydelig del af de eksisterende omsorgsmodeller, -ydelser og -faciliteter er baseret på en institutionaliseret, forældet model, der ikke opfylder moderne kvalitetskriterier, og at de ikke opfylder omsorgsmottagerens fysiske, sociale og psykologiske behov og ønsker; fremhæver, at personer med behov for omsorgsydelser bør sættes i centrum for plejeplaner i alle faser af udformningen, gennemførelsen og

evalueringen af plejepolitikker og -tjenester gennem udforskning af innovative løsninger, nye modeller og værktøjer til levering af omsorgsydelser, fremme af social inklusion og flergenerationsforståelse af individuelle behov hos personer med behov for omsorgsydelser, der som mål skal have en overgang fra institutionel pleje til familie- og lokalsamfundsbase ret pleje og fremme af forskellige modeller for en uafhængig tilværelse og støtte;

18. mener, at det er nødvendigt med personorienteret og individualiseret omsorg og pleje for alle for at sikre omsorgsmottagerne og deres omsorgspersoners værdighed samt deres fulde deltagelse og inklusion i lokalsamfundet; understreger, at dette skridt i retning af en personcentreret tilgang kræver øget integration af omsorgsydelser i mere helhedsorienterede plejeforløb for at forbedre ydelserne til omsorgsmottagere samt kvaliteten af plejen;
19. understreger behovet for fuldt ud at udnytte digitale løsninger til at støtte mennesker, der har behov for omsorgsydelser, i at leve et uafhængigt og selvstændigt liv, behovet for at øge respekten for deres ret til selvbestemmelse, for at udvikle autonomi for både plejeprofessionelle og omsorgsmottagere gennem en individualiseret tilgang til udformningen og budgetteringen af omsorgsydelser, herunder skræddersyet sundhedspleje og personcentreret pleje ved hjælp af passende værktøjer, samtidig med at det sikres, at der er menneskelig kontakt af høj kvalitet for personer med behov for omsorgsydelser og støtte;
20. mener, at der i forbindelse med udviklingen af omsorgsydelser bør tages højde for alle kategorier af brugere og deres forskelligheder; anfører, at dem, som tilrettelægger, programlægger og leverer omsorgsydelser, har ansvaret for at være opmærksomme på disse behov, på en styrkelse af brugerne af omsorgsydelser og på vigtigheden af en brugerbaseret tilgang i forbindelse med udvikling af ydelser, og at omsorgsydelser til ældre og personer med handicap bør planlægges og udvikles med deltagelse af brugerne;
21. opfordrer medlemsstaterne til at udveksle oplysninger og bedste praksis med henblik på at udvikle en fælles europæisk kvalitetsramme for formelle og uformelle omsorgsydelser baseret på retten til uafhængighed og autonomi og inspireret af bl.a. WHO's ramme til at støtte lande i at opnå et integreret kontinuum af langtidspleje, der omfatter alle omsorgsmiljøer, giver opadgående social konvergens, sikrer alle borgere lige rettigheder og øger livskvaliteten;
22. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i at forbedre deres infrastrukturer til dataindsamling i overensstemmelse med denne kvalitetsramme;
23. opfordrer desuden til udveksling af bedste praksis om, hvordan der bedst ydes støtte til grupper med særlige plejebestov på (f.eks. enlige forældre, der hovedsageligt er kvinder, forældre med børn med alvorlige sygdomme og ældre);
24. understreger, at de øgede omsorgsbehov kræver en samlet EU-tilgang, og efterlyser en konkret EU-strategi for forebyggende sundhedspleje som en del af løsningen på problemet med stigende pres på sundhedssystemerne; bemærker, at omsorgsydelser bør udvikles med henblik på at øge kontinuiteten i pleje, forebyggende sundhedspleje, rehabilitering og en uafhængig tilværelse, og understreger vigtigheden af programmer

for livslang sundhedsfremme og -oplysning, sygdomsforebyggelse og regelmæssige undersøgelser sammen med mere effektive sundhedsprogrammer til stimulering af en sund aldringsproces; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til aktivt at engagere sig i WHO's tiår for sund aldring gennem udarbejdelse af EU-programmer for sund aldring, som dækker adgang til sundheds- og omsorgsydelser samt strategier for sundhedsfremme og forebyggelse;

25. opfordrer Kommissionen til at gå forrest på plejeområdet ved at fastsætte ambitiøse mål på EU-plan for finansiering, adgang, kvalitet, effektivitet og bæredygtighed af omsorgsydelser i samråd med medlemsstaterne og relevante interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, og til at udvikle harmoniserede definitioner og indikatorer til vurdering af disse mål for børn, ældre eller personer med handicap;
26. understreger nødvendigheden af pointtavler til overvågning af gennemførelsen af retten til omsorgsydelser af høj kvalitet i offentlig, privat, formel og uformel sammenhæng;
27. minder om, at EU bør gøre brug af ILO's 5R-ramme for anstændigt omsorgsarbejde (anerkende, reducere og omfordele ulønnet omsorgsarbejde, belønne betalt omsorgsarbejde) sammen med sikring af omsorgsarbejders repræsentation, social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger;
28. minder om, at der bør gøres fremskridt i retning af en omsorgsøkonomi, der anvender en integreret, holistisk, kønssensitiv og livslang tilgang til omsorg og pleje; understreger, at dette bør omfatte lovgivningsmæssige foranstaltninger og investeringer på EU-plan til fremme af både anstændige arbejdsvilkår og for at gøre arbejdet i omsorgssektoren mere attraktivt;
29. understreger vigtigheden af at fremhæve behovet for en europæisk tilgang til omsorg og pleje i de opfølgende konklusioner fra konferencen om Europas fremtid, eftersom omsorgssektoren er en central sektor for Europas fremtid;
30. opfordrer Kommissionen til at fremlægge en ambitiøs, robust og fremtidssikret europæisk omsorgsstrategi, der dels bygger på alles ret til økonomisk overkommelige og tilgængelige omsorgsydelser af høj kvalitet og på andre principper, der er fastsat i den europæiske søjle for sociale rettigheder og i EU's strategiske dokumenter, samt på både omsorgsmottagende og omsorgsgivende personers individuelle rettigheder og behov, og dels dækker hele livsforløbet, fokuserer og responderer på behovene hos mennesker i kritiske perioder i deres liv, skaber fundamentet for kontinuitet i omsorgsydelserne i hele livsforløbet og fremmer solidaritet mellem generationerne;
31. understreger, at denne strategi bør baseres på pålidelige, omfattende og sammenlignelige data, der er offentligt tilgængelige, på situationen for og kategorierne af både omsorgspersoner og omsorgsmottagere, opdelt efter køn, alder, nationalitet, etnisk oprindelse⁸², handicap, socioøkonomisk status, tilgængelighed og prisoverkommelighed, på typen af omsorgsydelser, der leveres eller modtages, og på de forskellige plejemiljøer (private eller offentlige, institutionelle, familiemæssige eller lokalsamfundsbase) og bør omfatte konkrete og progressive mål med en tidsplan og

⁸² Oplysningerne om etnisk oprindelse bør indsamles på frivillig og anonym basis udelukkende med henblik på at identificere og bekæmpe diskriminerende handlinger.

indikatorer til evaluering af fremskridt og håndtering af uligheder under hensyntagen til plejehøvelene i de europæiske samfund; gentager opfordringen til Kommissionen og medlemsstaterne om at ajourføre den statistiske ramme for indsamling af pålidelige, sammenlignelige og opdeltede data, samtidig med at der sikres fuld respekt for privatlivets fred og grundlæggende rettigheder; opfordrer Kommissionen til at udvikle centralt forvaltede og detaljerede undersøgelser af tidsforbrug, der er opdelt efter førnævnte parametre, med henblik på at vurdere værdien af ulønnet arbejde på tværs af medlemsstaterne;

32. understreger behovet for i forbindelse med udarbejdelsen af den europæiske omsorgsstrategi at høre alle relevante interessenter på EU-plan, nationalt og lokalt plan, herunder repræsentanter for uformelle omsorgspersoner og patientorganisationer, for at tage hensyn til deres forskellige situationer og behov og understreger, at strategien bør identificere målgrupper;
33. opfordrer Kommissionen til i den europæiske omsorgsstrategi at medtage omfattende foranstaltninger til bekæmpelse af vold og chikane, navnlig bekæmpelse af alle former for mishandling af ældre og overgreb mod omsorgsgivere for at bekæmpe bekymrende fænomener såsom manglende hjælp, svigt og unødvendig brug af fysisk eller kemisk tvang, navnlig inden for langtidspleje og -støtte; opfordrer medlemsstaterne til at udvikle uddannelse til uformelle og formelle omsorgspersoner med henblik på at forebygge, forbyde og bekæmpe omsorgsrelateret vold og chikane samt på at skabe uafhængige og effektive mekanismer for indberetning og klage;
34. opfordrer Kommissionen til at levere retningslinjer til medlemsstaterne for at sikre, at øremærkede investeringer i omsorgsøkonomien inkluderes i (reviderede) nationale genopretnings- og resiliensplaner, samhørighedsfonde og alle andre relevante finansielle EU-instrumenter;
35. understreger, at det "grå guld" kunne blive til en af de vigtigste økonomiske drivkræfter, især i landdistrikterne, og kan skabe muligheder for sundhedssektoren og sektoren for langtidspleje, hvor sundhedsydelser af høj kvalitet kan tilbydes på en mere effektiv måde;
36. opfordrer Kommissionen til at oprette en EU-dag for ligeværdig omsorg hvert skudår den 29. februar for at øge bevidstheden om undervurderingen og usynligheden af omsorg og omsorgspersoner i vores samfund;
37. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til ud over at reagere på de umiddelbare omsorgsbehov at vedtage politikker og foranstaltninger til at tackle årsagerne hertil, såsom fattigdom, social eksklusion og andre strukturelle barrierer, der står i vejen for universal og lige adgang til omsorgsydelser af høj kvalitet, først og fremmest udfordringerne i forbindelse med beskæftigelse, uddannelse og undervisning samt anstændige og økonomisk overkommelige boliger;

Pasning af høj kvalitet til alle børn

38. glæder sig over Kommissionens planer om at revidere Barcelonamålene som led i den europæiske omsorgsstrategipakke; opfordrer til at tilskynde til opadgående konvergens, og til, at der investeres mere i offentlig pasning af høj kvalitet for alle børn i EU, bl.a.

ved at revidere målene og hæve ambitionsniveauet væsentligt for udbuddet af børnepasning af høj kvalitet for alle børn, herunder børn under 3 år og børn, der er i risiko for fattigdom, social udstødelse og overlappende former for forskelsbehandling, og ved at fastsætte specifikke, detaljerede indikatorer til overvågning af adgangen til børnepasning for børn under 1 år; opfordrer Kommissionen til i sine målsætninger at integrere et nyt mål for børnepasningstilbud efter skoletid; opfordrer de medlemsstater, der er sakket bagud i forhold til Barcelonamålene fra 2002, til at træffe alle de nødvendige foranstaltninger for hurtigst muligt at nå målet om børnepasning til mindst 90 % af alle børn mellem tre år og den obligatoriske skolealder og mindst 33 % af alle børn under tre år;

39. erindrer om, at EU-midler (ESI-fondene og navnlig Den Europæiske Socialfond+ samt genopretnings- og resiliensfaciliteten) skal anvendes som supplement til medlemsstaternes investeringer i børnepasning; opfordrer Kommissionen til at gøre en indsats for, at medlemsstaterne benytter EU's finansielle instrumenter til at investere i børnepasningsordninger; understreger, at offentlige investeringer og kvaliteten af ansættelses- og arbejdsvilkårene for arbejdstagere i børnepasningssektoren er afgørende for kvaliteten af børnepasningsudbuddet;
40. opfordrer medlemsstaterne til at udforme børnepasning og undervisning, herunder aktiviteter efter skoletid, og andre politikker og foranstaltninger til støtte for alle børn og deres familier på en inklusiv og integreret måde ud fra en børnecentreret tilgang, der særligt fokuserer på børn i en sårbar situation, f.eks. en situation præget af fattigdom eller fattigdomsrisiko og sociale afsavn, samt børn med handicap, migrantbørn og børn fra mindretal, og som sikrer en hurtig og effektiv gennemførelse af den europæiske børnegaranti, herunder forpligtelsen til at garantere effektiv og gratis førskoleundervisning og pasning af høj kvalitet for børn i nød⁸³; opfordrer medlemsstaterne til at udforme ordninger for personlig assistance til børn med handicap og sikre anstændige og gode arbejdsvilkår for de fagfolk, der arbejder med børn med handicap;
41. fremhæver, at covid-19-krisen og tilstrømningen af flygtninge fra krigen i Ukraine yderligere kan forværre situationen for børn, der er truet af fattigdom og social udstødelse eller har behov for kvalitetspasning; gentager derfor sin opfordring til medlemsstaterne og Kommissionen⁸⁴ om at øge finansieringen af børnegarantien med et særligt budget på mindst 20 mia. EUR for at bekæmpe fattigdom, der rammer børn og deres familier, og om at bidrage til målet om at reducere fattigdommen med mindst 15 mio., herunder mindst 5 mio. børn, inden 2030 i alle medlemsstater;
42. minder om, at social beskyttelse af og støtte til enkeltpersoner og familier med særligt fokus på grupper i sårbare situationer, såsom børnerige familier, eneforsørgerfamilier eller familier med et barn med handicap, er af afgørende betydning, og opfordrer de kompetente nationale myndigheder til at sikre universelle, passende og tilgængelige sociale beskyttelsesordninger for alle og integrerede børnebeskyttelsesordninger, så ingen lades i stikken, herunder effektiv forebyggelse, tidlig indgriben og familiestøtte,

⁸³ Som fastsat i Rådets henstilling (EU) 2021/100 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti.

⁸⁴ Europa-Parlamentets beslutning af 17. december 2020 om et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling (2020/2084 (INI)); Europa-Parlamentets beslutning af 7. april 2022 om EU's beskyttelse af børn og unge, der flygter fra krigen i Ukraine (2022/2618 (RSP))

for at give tryghed til børn uden familieomsorg eller i risiko for at miste denne samt foranstaltninger til støtte for overgangen fra institutionel pasning til familie- og lokalsamfundsbaseeret kvalitetspasning; opfordrer medlemsstaterne til at opskalere investeringer i børnebeskyttelsesordninger og sociale velfærdsydelser som en vigtig del af implementeringen af børnegarantien;

43. opfordrer medlemsstaterne til at yde vedvarende helhedsorienteret og integreret støtte til forældre, herunder barsels-, fædre- og forældreorlov med løn og tilsvarende rettigheder og foranstaltninger, også afspejlet i pensionsordninger, sociale tjenesteydelser med lav tærskel, såsom dagpleje, rådgivning, mægling eller psykosocial støtte, der kan tilskynde til en mere væsentlig rolle for og dermed sikre lige deltagelse af mænd i ulønnet omsorgsarbejde og huslige pligter, herunder pasning af småbørn samt børn med handicap; understreger vigtigheden af tilstrækkelige, tilgængelige og prismæssigt overkommelige pasningsstrukturer og -tjenester, navnlig for enlige forældre, hvoraf langt de fleste er kvinder, og for familier med lav og ustabil indkomst, der risikerer fattigdom og social udstødelse; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indsamle standardiserede ligestillingsdata opdelt efter de grunde, der er beskyttet i henhold til direktiv 2000/43, direktiv 2000/78 og direktiv 2006/54, baseret på frivillig deltagelse, fortrolighed, selvidentificering og informeret samtykke, samtidig med at de centrale principper og standarder for EU's databeskyttelse og grundlæggende rettigheder respekteres;
44. understreger vigtigheden af at sikre tilgængelig, økonomisk overkommelig og inklusiv børnepasning af høj kvalitet ved hjælp af en rettigheds- og børnecentreret tilgang, der opfylder pasningsbehovet i forældrenes arbejdstid og skoleferier, fremmer forældrenes lige muligheder for at vende tilbage til arbejdet og skaber balance mellem arbejdsliv og privatliv, som er en af de vigtigste faktorer for kvinders fulde deltagelse på arbejdsmarkedet; understreger, at man samtidig bør imødekomme børns og deres forældres særlige behov i forbindelse med f.eks. handicap, sygdom og arbejde i en bestemt sektor; minder om, at kønsskævheder med hensyn til omsorgsarbejde og beskæftigelse har negative konsekvenser for mange kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og karriereudvikling gennem hele livet, hvilket resulterer i en betydelig kønsbestemt forskel i pensioner og store forskelle i fattigdomsniveauerne i den tredje alder;

Lige adgang til omsorgsydelser af høj kvalitet

45. opfordrer medlemsstaterne til at anerkende retten til omsorg og til at reformere og integrere deres sociale tjenester og beskyttelsessystemer på en sådan måde, at der sikres effektiv, omfattende lige og rettidig adgang til omsorgsydelser og -behandlinger gennem hele livet, ved i deres sociale beskyttelsessystemer at indarbejde løsninger, der sikrer en individualiseret tilgang og større autonomi for brugerne med hensyn til at vælge de ydelser og den type beskæftigelsesmodel, der passer bedst til behovet og beskyttelsen af rettighederne for både modtagere og ydere af omsorg, herunder personlige tjenesteydelser i hjemmet, personlig assistance og andre beskæftigelsesmodeller for hjemmeplejetjenester, med henblik på at øge kontinuiteten i omsorgsydelser, forebyggende sundhedsydelser, rehabilitering, bedre forebyggelse, diagnosticering og behandling af erhvervs sygdomme, autonomi, en uafhængig tilværelse og inklusion i samfundet; henleder opmærksomheden på nødvendigheden af

adgang til omsorgsrettigheder uafhængigt af retten til andre sociale overførsler og fjernelse af strukturelle hindringer, som fører til manglende udnyttelse eller udsættelse af omsorgs- og andre støttetjenester; påpeger endvidere behovene hos alle omsorgspersoner, navnlig migrantarbejdere med varierende status, som kan stå over for særlige hindringer med hensyn til adgang til omsorg, intersektionel forskelsbehandling, marginalisering og fattigdom med job;

46. påpeger, at tilgængeligheden af omsorg er afhængig af en kombination af faktorer såsom adgang til skræddersyede tjenester af forskellig karakter, omkostninger og fleksibilitet, men også af, om der er tilstrækkeligt omsorgspersonale, anstændige arbejdsvilkår, ventetid, store geografiske afstande til den nærmeste omsorgsfacilitet, en tilstrækkelig offentlig infrastruktur og transportmuligheder; mener i den forbindelse, at forskellige former for omsorgsydelser bør være tilgængelige, fremmes, værdsættes og anerkendes, og navnlig at udbuddet af familie- og lokalsamfundsbaseeret omsorg bør opskaleres og prioriteres med henblik på en overgang fra institutionel til familie- og lokalsamfundsbaseeret omsorg; påpeger de demografiske ændringer som en vigtig faktor for øgede omsorgsbehov, som vil kræve betydelige investeringer fra EU og medlemsstaterne samt identifikation og fjernelse af de administrative hindringer for en rettidig og effektiv adgang for omsorgsmottagere og deres familier til fyldestgørende omsorgs- og støtteløsninger;
47. understreger vigtigheden af grønne omgivelser, daglig adgang til forskellige former for natur og udendørsarealer inden for rammerne af levevilkår af høj kvalitet for personer med behov for omsorg, påpeger, at studier viser, at adgang til natur har store fordele for såvel den fysiske som den psykiske sundhed hos mennesker, navnlig mennesker med behov for omsorg, og understreger behovet for at lette adgangen til natur og udendørsarealer for mennesker, der er afhængige af omsorg, samt at støtte naturbaserede løsninger i omsorgssektoren;
48. bemærker, at digitale teknologier er en lovende udvikling med hensyn til at støtte omsorgsydelser, men kun hvis de udvikles fra et brugerbaseeret udgangspunkt og er modulopbyggede⁸⁵ og skræddersyede; fremhæver i den forbindelse behovet for, at Kommissionen og medlemsstaterne adresserer manglen på digitale færdigheder hos formelle og uformelle omsorgspersoner samt blandt omsorgsmottagere ved at have specifikke programmer rettet mod disse grupper; understreger, at dette bør suppleres med en forbedring af internetadgangen og navnlig brugervenlige, skræddersyede digitale løsninger, der er tilgængelige for alle omsorgsmottagere og omsorgspersoner, med henblik på at støtte udviklingen af digitale sundheds- og onlineomsorgsydelser samt støtte potentialet i den teknologiske udvikling med hensyn til at mindske ulighederne i adgangen til sundheds- og omsorgsydelser og hindringerne for deres grænseoverskridende levering; opfordrer medlemsstaterne til at gøre brug af midlerne fra EU4Health og det digitale Europa til at støtte og øge digitale færdigheder hos både omsorgsmottagere og omsorgspersoner;
49. understreger behovet for at sikre, at omsorg ikke kommerialiseres;

⁸⁵ Digitale løsninger, f.eks. applikationer, der består af forskellige moduler og funktioner, der kan kombineres med applikationens grundform, således at applikationen er egnet til at opfylde de enkelte brugeres behov og ønsker.

50. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at udvikle de værktøjer, der er nødvendige for en regelmæssig vurdering af tilgængeligheden, tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af omsorgsydelser; understreger, at tilgængelighedsprincippet også gælder og bør håndhæves kraftigt i alle omsorgs- og støttetjenester, som sikrer værdighed og autonomi, både i det fysiske og det digitale miljø; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at prioritere resultatbaserede indikatorer for adgang til omsorgsydelser, såsom rapporterede uopfyldte behov for omsorg;
51. understreger vigtigheden af rettidige investeringer i omsorgsfaciliteter, identificering af kvalifikationsgab, evaluering af fremtidige personale- og uddannelsesbehov inden for de enkelte erhverv, sektorer og regioner med særlig vægt på befolkningstæthed og omsorgsbehov som et middel til at sikre et tilstrækkeligt og bæredygtigt personaleniveau og tackle uligheder i adgangen til omsorgsydelser; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremlægge omfattende kvalitetsstandarder og -indikatorer for både formelle og uformelle omsorgsydelser, hjemmebaserede, private og offentlige miljøer, herunder omsorgspersoners kompetencer og uddannelseskrav, samt værktøjerne til effektiv overvågning af implementeringen heraf;
52. understreger, at grænseoverskridende omsorgsydelser, herunder hvor omsorgspersonen bor hos den omsorgskrævende, leveret af både mobile arbejdstagere fra EU-lande og migrantarbejdere fra lande uden for EU, ofte er afgørende for at opfylde de voksende omsorgsbehov; minder om, at de fleste af disse migrantarbejdere er kvinder, og at de påvirkes af globale omsorgskæder; understreger, at den frie bevægelighed for personer og arbejdstagere er en af EU's centrale søjler, men at der stadig er udfordringer med hensyn til grænseoverskridende omsorg; opfordrer til beskyttelse af socialsikringsrettighederne for alle omsorgsydere og -modtagere som en del af retten til fri bevægelighed for personer i denne sektor samt til sikring af både anstændige arbejdsvilkår og udryddelse af sort arbejde; opfordrer medlemsstaterne til at udvikle grænseoverskridende uddannelse, navnlig i grænseregioner, for at lette den grænseoverskridende omsorg og udveksle bedste praksis inden for omsorgssektoren, blandt andet som et middel til at tackle problemet med afvandring af omsorgspersoner ("care drain") og manglende adgang til omsorg af høj kvalitet i de regioner eller lande, hvor omsorgspersonerne kommer fra;
53. gentager sin opfordring til en fælles definition af handicap samt gensidig anerkendelse af handicapstatus i medlemsstaterne i overensstemmelse med UNCPRD-komitéens afsluttende bemærkninger om Den Europæiske Unions første rapport, der blev vedtaget i 2015, med henblik på at fjerne den grundlæggende hindring for mobilitet inden for EU for personer med handicap og give dem adgang til sundheds-, omsorgs- og andre ydelser, der kan lette en uafhængig tilværelse, samt lige uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder; opfordrer til implementering af det europæiske handicapkort og udbredelse af samme til alle medlemsstater, hvilket vil bane vejen for en europæisk definition af handicap og give personer med handicap mulighed for at udøve deres ret til fri bevægelighed i et Europa uden barrierer;
54. opfordrer til, at psykisk sundhed prioriteres og integreres i de offentlige sundheds- og omsorgspolitikker på EU- og medlemsstatsplan; opfordrer Kommissionen til at fremlægge en europæisk strategi for psykisk sundhed med henblik på at sikre god psykisk sundhed for alle, identificere udfordringerne for alle generationers psykiske

sundhed i alle relevante miljøer samt bekæmpe stereotyper og tilhørende stigmatisering i forbindelse med psykisk sundhed; understreger, at dette bør ske på en køns sensitiv måde med særlig vægt på personer i sårbare situationer og de socialt dårligst stillede grupper; understreger vigtigheden af psykiske sundhedstjenester af høj kvalitet gennem hele livet, herunder i førskolealderen, under uddannelsen og i arbejdslivet, samt strategier for forebyggelse, opdagelse og hurtig adgang til effektivt tilgængelig, økonomisk overkommelig og passende kvalitetsbehandling, der bidrager til livskvaliteten hos alle voksne, herunder personer med behov for langtidspleje;

55. understreger vigtigheden af emotionel, psykologisk, social og åndelig omsorg og støtte samt psykiske sundhedstjenester ud over medicinering for at forbedre livskvaliteten hos personer, der modtager palliativ behandling; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme adgangen til integreret palliativ behandling for at lindre smerte og ubehag samt bevare værdigheden og livskvaliteten hos personer, der lider af en dødelig sygdom, når alle former for aktiv omsorg er blevet behørigt overvejet og fundet ineffektive, og til at sikre tilstrækkelig støtte til deres omsorgspersoner;
56. opfordrer til at give sygeplejersker lettere adgang til støtte til psykisk og fysisk sundhed;
57. opfordrer medlemsstaterne til at garantere omgående og fuld adgang til omsorgsydelser af kvalitet for personer med midlertidig beskyttelse uden nogen former for forskelsbehandling og med særlig opmærksomhed på de fysiske og psykiske behov, de kan have på baggrund af omstændigheder som krig og deres fordrivelse, og til samtidig at sikre lige og anstændige arbejds- og beskæftigelsesvilkår samt rimelig løn for personer under midlertidig beskyttelse, som søger arbejde i omsorgssektoren; understreger, at yderligere kapacitet og investering i omsorgssektoren er nødvendig for at opnå dette;

Langtidspleje af høj kvalitet for et langt liv af høj kvalitet

58. opfordrer Kommissionen til at etablere et omfattende, ambitiøst og rettighedsbaseret sæt af mål og tilsvarende indikatorer for langtidspleje, rapporteringsmekanismer og værktøjer til opdelt data om og overvågning af tilgængeligheden, prisoverkommeligheden og kvaliteten af omsorgsydelser samt personalesituationen, hvilket skal gælde for alle typer faciliteter og udbydere, i lighed med Barcelonamålene for børnepassning; fremhæver behovet for mål og indikatorer for anstændige arbejdsvilkår samt kvinders fortsatte deltagelse på arbejdsmarkedet, som kan være retningsgivende for investeringer, finansiering og uddannelse for at sikre bedre adgang til kvalitetstjenester for dem, der har behov herfor, samt sikre kvinders fortsatte deltagelse på arbejdsmarkedet, hvilket bl.a. kan fremmes ved hjælp af lige omsorgsforpligtelser;
59. er overbevist om, at Kommissionen som hovedmål bør fastsætte lige og universel adgang for alle til langtidspleje af høj kvalitet baseret på de individuelle behov hos personer, der modtager omsorg og støtte, idet der lægges særlig vægt på at fjerne uligheder og på personer i sårbare situationer såsom ældre, personer med handicap og kvinder, der udfører uformelt og sort omsorgsarbejde; påpeger, at behovet for langtidspleje ikke er begrænset til ældre, men omfatter forskellige grupper med livslangt plejebestand såsom personer med sjældne sygdomme, som de i de fleste tilfælde har haft

siden barndommen; understreger, at lige, effektiv og rettidig adgang til omsorgsydelser og støtte bedst kan opnås ved at inddrage omsorgsmottagerne og integrere langtidspjele i de nationale sociale beskyttelsessystemer som anbefalet af Udvalget for Social Beskyttelse, eftersom disse er de bedste egnede til at levere lighed og effektivitet⁸⁶;

60. understreger behovet for kvalitetsindikatorer for alle social- og sundhedstjenester, der er baseret på rettighederne for personer med behov for pleje, opretholdelse og styrkelse af deres uafhængighed og autonomi samt social inklusion, og som fokuserer på ambitionerne for langtidspjele, såsom forbedring af velfærden og livskvaliteten hos mennesker med behov for langtidspjele- og støttetjenester, udviklingen af sunde leveår og andre indikatorer, der sætter hele omsorgsoplevelsen i centrum; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anerkende de fordele, som en integreret omsorgstilgang indebærer for forebyggelse af fysisk og kognitiv tilbagegang og forlængelse af omsorgsmottageres autonomi; understreger, at høj alder, handicap, alvorlig sygdom eller andre omstændigheder, der skaber behov for langtidspjele, ikke må udgøre en hindring for individets aktive deltagelse i samfundslivet; minder om, at social udstødelse af omsorgs- og støttekrævende personer først og fremmest er et produkt af udbredte negative opfattelser, socialt konstruerede selvbilleder og den vedvarende strukturelle diskrimination;
61. opfordrer Kommissionen til at arrangere et omsorgstopmøde for at bidrage til arbejdet i gruppen på højt plan om fremtiden for social beskyttelse og velfærdsstaten i EU med henblik på en grundig og inklusiv drøftelse med alle relevante interessenter såsom arbejdsmarkedets parter, interessegrupper, patientorganisationer, organisationer af omsorgspersoner, omsorgsmottagere og deres repræsentanter, offentlige myndigheder, civilsamfundet, nonprofitorganisationer, tjenesteudbydere og andre eksperter i lokalsamfundsbaselet pleje, der er "fit for 2030", med henblik på at skabe en langsigtet platform, skabe innovative omsorgsløsninger, sikre fremtidssikrede omsorgssystemer, udfase institutionaliseret omsorg og erstatte den med familie- og lokalsamfundsbaselet omsorg og/eller brug af individualiserede budgetter og personlig udformning af omsorg; opfordrer Kommissionen til at udstikke retningslinjer for brugen af EU's finansielle instrumenter til offentlige investeringer i langtidspjele og til at fremlægge et rammedirektiv om langsigtet, formel og uformel omsorg, der fastlægger grundlæggende principper og tilvejebringer evidensbaserede kriterier for tilgængelige og integrerede langtidspjele- og støttetjenester af høj kvalitet i hele EU;
62. opfordrer medlemsstaterne til at oprette nationale, gensidigt anerkendte registre over udbydere af omsorgsydelser med henblik på at overvåge minimumsoverholdelsen af standarder og lovkrav for levering af omsorgsydelser; noterer sig de certificeringssystemer eller -mekanismer i nogle medlemsstater, der attesterer langtidspjeleeres kvalifikationer og kompetencer inden for specifikke plejeområder; insisterer på den centrale rolle, som uddannelse af formelle og uformelle omsorgspersoner samt stærkere kvalitetskontrol og whistleblowersystemer spiller for almenyttige og profitorienterede omsorgskæder med henblik på levering af langtidspjele af høj kvalitet;
63. påpeger, at risikoen for ikke at få dækket et langtidspjelebehov er særlig stor for ældre

⁸⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7724>

kvinder, som udgør størstedelen af den befolkningsgruppe, der har behov for langtidspleje; fremhæver, at kvinder også oplever de største vanskeligheder med at få dækket udgifterne til langtidspleje som følge af vedvarende kønsbestemte løn- og pensionsforskelle, fattigdom blandt kvinder, horisontal og vertikal opdeling af arbejdsmarkedet, flere karriereafbrydelser og afbrydelser på grund af vedvarende traditionelle kønsroller, hvor kvinder fortsat påtager sig de fleste af omsorgsforpligtelserne, samt arbejdsmarkedsstrukturer og stereotyper samt deres overrepræsentation inden for usikre ansættelsesforhold eller deltidsarbejde; er bekymret over, at navnlig plejemodtagernes og deres pårørendes første valg af omsorgsleverandør ofte foretages i en kontekst af stress, økonomiske begrænsninger og begrænset tjenesteudbud⁸⁷;

Uformel omsorg

64. bemærker, at mellem 40 og 50 millioner mennesker i hele EU regelmæssigt yder uformel omsorg og 44 mio. langtidspleje mindst én gang om ugen⁸⁸, hvoraf de fleste er kvinder, herunder kvinder med handicap, som udgør ca. 60 % af de uformelle omsorgspersoner og yder uformel omsorg i flere timer end mænd; bemærker⁸⁹, at dette hæmmer ligestillingen mellem kønnene og kan begrænse muligheden for at officielt arbejde, navnlig for yngre omsorgspersoner;
65. bemærker, at uformel omsorg ofte er en konsekvens af bl.a. manglende udbud af og adgang til professionelle tjenesteydelser, og at den kan have en tendens til at fortsætte i lang tid og kan have konsekvenser for udøvelsen af uformelle omsorgspersoners politiske, civile, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, herunder færre karrieremuligheder eller accept af job, der ligger under deres kvalifikationsniveau, og vanskeliggørelse eller udelukkelse af formel deltagelse på arbejdsmarkedet; er især bekymret over den negative indvirkning af omsorgsforpligtelser på kvinders økonomiske uafhængighed samt den øgede risiko for fattigdom, social udstødelse og psykiske og fysiske sundhedsproblemer;
66. bemærker, at uformel omsorg kan føre til tab af indkomst, forværring af kønsbestemt forskelsbehandling såsom kønsbestemte løn- og pensionsforskelle, fattigdom i alderdommen og feminisering af fattigdom; understreger, at disse skadelige virkninger er tæt forbundet med intensiteten af den omsorg, der ydes, og fremhæver behovet for en bedre deling af ulønnet husligt arbejde og omsorgsarbejde, der primært udføres af kvinder, og styrke bekæmpelsen af kønsstereotyper samt for at indføre arbejdsordninger, der respekterer balancen mellem arbejdsliv og privatliv;
67. bemærker, at 8% af alle ældre på 65 år og derover, svarende til over 7 millioner mennesker, modtager uformel omsorg i EU, og at andelen af personer på 75 år og derover, der er afhængige af uformel omsorg, udgør 11 %⁹⁰; påpeger, at størstedelen af

⁸⁷ Udvalget for Social Beskyttelse og Kommissionen (2021), Long-term care report: Trends, challenges and opportunities in an ageing society, vol. 1.

⁸⁸ Eurofound (2020): Long-term care workforce: Employment and working conditions

⁸⁹ Temaafdelingen for Økonomisk og Videnskabelig Politik og Livskvalitet (2021), EP-studie bestilt af EMPL: Policies for long-term carers.

⁹⁰ Temaafdelingen for Økonomisk og Videnskabelig Politik og Livskvalitet (2021), EP-studie bestilt af EMPL: Policies for long-term carers.

de omsorgskrævende ældre er kvinder;

68. bemærker, at det for at gøre det muligt for mennesker fortsat at modtage omsorg i deres eget hjem er nødvendigt at udvide og videreudvikle mobil omsorg og støtte for at lette opgaverne for omsorgspersoner, navnlig kvinder, som samtidig er familiemedlemmer, ikke kun gennem oplysningsaktiviteter, men også gennem passende støtte, herunder økonomisk kompensation, således at pårørende, der yder pleje, får mulighed for at beholde deres job og arbejde hen imod forenelighed mellem omsorg og lønarbejde; understreger den centrale rolle, som uformelle omsorgspersoner spiller, og behovet for, at uformelle omsorgspersoner inddrages tæt og støttes af professionelt plejepersonale, og understreger, at uformelle omsorgspersoner skal have deres behov vurderet og behandlet på deres egne præmisser, uden at det er betinget af de tjenester eller den støtte, de yder den plejekrævende person;
69. bemærker, at mindst 8 % af alle børn i Europa er involveret i uformel langtidspleje, hvilket har en negativ indvirkning på deres psykiske og fysiske sundhed, uddannelsesniveau, sociale inklusion og deres fremtidige deltagelse på arbejdsmarkedet⁹¹;
70. fremhæver behovet for at udvikle en fælles europæisk minimumsdefinition af uformel omsorg, tilsagn fra medlemsstaterne og henstillinger fra Rådet om uformel omsorg, herunder nationale henstillinger; understreger, at denne definition bør understrege, at uformel omsorg skal være et valg og ikke fremtvunget af behovet for og manglen på tilgængelige omsorgsydelser, og bør omfatte respekt for retten til selvbestemmelse for personer, der modtager omsorg, i deres valg af den form for omsorg, de ønsker at modtage;
71. opfordrer Kommissionen til at udarbejde fælles europæiske retningslinjer og status for og støtte til uformelle omsorgspersoner, da uformel omsorg i øjeblikket ikke i tilstrækkelig grad anerkendes og anerkendes i al sin mangfoldighed; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at fremme aktive arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitikker rettet mod ulønnede, uformelle omsorgspersoner for at støtte deres reintegration og fremgang på arbejdsmarkedet og anerkende de færdigheder, de har erhvervet i uformelle sammenhænge;
72. opfordrer indtrængende Kommissionen til at forelægge Parlamentet og Rådet et europæisk program for omsorgspersoner og som en del heraf et europæisk program for uformelle omsorgspersoner med en pakke af foranstaltninger på EU-plan vedrørende uformel omsorg, og opfordrer medlemsstaterne til at støtte denne europæiske strategi ved hjælp af ambitiøse og koordinerede foranstaltninger og nationale programmer med henblik på at identificere og anerkende de forskellige former for uformel omsorg, der ydes i Europa, og identificere forskellige behov hos forskellige grupper af omsorgspersoner, herunder unge og mobile omsorgspersoner, for at gøre det lettere at anmelde beskæftigelse og opnå forsikring og social beskyttelse, uanset deres forskellige

⁹¹ Santini, Soggi et al. (2020): Positive and Negative Impacts of Caring among Adolescents Caring for Grandparents. Results from an Online Survey in Six European Countries and Implications for Future Research, Policy and Practice (<https://me-we.eu/wp-content/uploads/2020/10/Positive-and-Negative-Impacts-of-Caring.pdf>).

bopælmæssige eller administrative situationer og status;

73. opfordrer medlemsstaterne til at overveje formalisering af uformel omsorg og forskellige finansielle støttemuligheder baseret på deres forskellige behov og realiteter med henblik på at sikre omsorgspersoner gode standarder for så vidt angår rettigheder, økonomisk støtte og social beskyttelse;
74. minder om, at ovenstående kan opnås gennem f.eks. omsorgs- eller pensionspoint for at beskytte dem, der tager en pause fra arbejdsmarkedet for at tage sig af et familiemedlem eller en anden omsorgskrævende, og ved at anerkende værdien af det arbejde, som disse omsorgspersoner udfører for samfundet som helhed, ved hjælp af andre supplerende støttetjenester (rådgivning eller peer-udveksling), klare orlovsregler for omsorgspersoner, en sund balance mellem arbejds- og privatliv, ferie, afløsning i tilfælde af sygdom, dagtilbud, reintegrations-tjenester, psykolog- og revalideringstjenester for omsorgspersoner og omsorgsmottagere samt adgang til uddannelse og livslang læring, og understreger vigtigheden af ikkeoverførbar forældreorlov; opfordrer i den forbindelse medlemsstaterne til også at overveje og udveksle bedste praksis for, hvordan perioder, der er brugt på omsorgsforpligtelser, kan afspejles i pensionsordninger, og til hurtigt og fuldt ud at gennemføre direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner, som indfører orlov for omsorgspersoner og muligheden for at anmode om fleksible arbejdstidsordninger, minimumsvarighed af en omsorgsforpligtelse med henblik på at yde personlig omsorg eller støtte til en slægtning eller til en person, der bor i samme husstand som arbejdstageren;
75. opfordrer medlemsstaterne til at undersøge, hvordan man bedst formaliserer uformel omsorg og dermed beskatning på dette område⁹², herunder skattefradrag-ordninger og anvendelse af servicekuponer;
76. understreger, at denne pakke af foranstaltninger vedrørende uformel omsorg skal omfatte både lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige forslag og tilstrækkelige investeringer for at anerkende uformelle omsorgspersoners rettigheder og forpligtelser som en del af deres rolle, samtidig med at retten til selvbestemmelse for de personer, der modtager omsorg, respekteres, og der fastsættes visse kriterier for omsorgspersoners adgang til sociale og andre supplerende støttetjenester (herunder orlov og sygeorlov); fremhæver på ny den psykiske og fysiske sundhedsbelastning, der er forbundet med omsorg, og understreger vigtigheden af at sikre omsorgspersoners adgang til information og rådgivning om omsorg og balance mellem omsorgsarbejde og privatliv; understreger, at pakken af foranstaltninger desuden skal omfatte rapporteringsforpligtelser for medlemsstaterne, oprettelse af kontaktpunkter, hvor uformelle omsorgspersoner kan få adgang til den støtte, de har brug for i alle medlemsstater, og fremme af interoperabiliteten mellem sundheds- og socialsikrings-systemer med henblik på at gøre brug af eksisterende data og mindske den administrative byrde for uformelle omsorgspersoner;
77. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte

⁹² Medlemsstaterne bør med henblik på beskatning undersøge, hvordan beskæftigelsen og dermed beskatningen af indkomsten herfra bedst kan formaliseres. I forbindelse med beregningen heraf bør de tage hensyn til skattefradrag-ordninger og brugen af servicekuponer.

civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter med hensyn til at sikre repræsentation af uformelle omsorgspersoner og tage hensyn til deres bidrag ved udførelsen, gennemførelsen og evalueringen af politikker vedrørende uformel omsorg, herunder i forbindelse med udarbejdelsen af den europæiske omsorgsstrategi;

78. understreger vigtigheden af at tackle den urimeligt store afhængighed af uformel omsorg gennem formalisering og anerkendelse af omsorgspersoners færdigheder gennem en certificeringsproces og fremme ordninger for uddannelse og validering af færdigheder med henblik på at fremme den gensidige anerkendelse af færdigheder samt gennemføre målrettede opkvalificerings- og omskolingsaktiviteter; fremhæver, at disse bestræbelser bl.a. bør gøre brug af den europæiske dagsorden for færdigheder, pagten for færdigheder, ESF+, ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, Fonden for Retfærdig Omstilling og EU4Health; opfordrer medlemsstaterne til at lette reintegrationen på arbejdsmarkedet af arbejdstagere, der har taget en lang karrierepause for at passe slægtninge;
79. opfordrer Kommissionen til at anerkende udfordringer, som begrænser adgangen til passende omsorg for personer med specifikke sygdomme, der kræver et højere omsorgsniveau såsom reumatiske sygdomme og bevægeapparatsygdomme (RMD); fremhæver, at den største hindring for personer med reumatiske sygdomme og bevægeapparatsygdomme med hensyn til at få adgang til passende omsorg er manglen på reumatologer og medicinsk uddannelse i reumatologi i medlemsstaterne; opfordrer derfor medlemsstaterne til at gøre reumatologi til et standardelement i læreplanerne på medicinstudiet og til at øge antallet af praktiserende reumatologer;

Anstændige arbejdsvilkår for alle arbejdstagere i omsorgssektoren

80. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sætte tilstrækkelige personaleniveauer og investeringer i omsorgspersonale i centrum for deres omsorgspolitikker; opfordrer medlemsstaterne til at øge omsorgserhvervenes tiltrækningskraft ved at sikre social anerkendelse, anstændige arbejdsvilkår og rimelig løn, herunder passende arbejdstider, hvilket vil bidrage til at afhjælpe den eksisterende mangel på arbejdskraft og mindske behovet for arbejde med kort varsel, problemet med hurtig og alvorlig tab af arbejdskraft, navnlig i de regioner og medlemsstater, der har betydelige udfordringer med "care drain", og øge omsorgssystemernes modstandsdygtighed fremadrettet, samtidig med at der skabes arbejdspladser i sektoren;
81. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte skabelsen af sådanne kvalitetsjob i sektoren med bl.a. klare, holdbare og attraktive karriereveje og muligheder for uddannelse og forbedring af færdigheder, der giver mulighed for varig faglig og personlig udvikling; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tage konkrete initiativer og skabe incitament, der kan gøre arbejdet i omsorgssektoren mere attraktivt, også for unge, og fremme en ligelig kønsfordeling inden for omsorgserhvervene;
82. noterer sig yderligere udfordringer i forbindelse med den stigende andel af platformarbejde i omsorgssektoren; understreger, at det europæiske direktiv om platformarbejde og den nationale lovgivning, der regulerer platformøkonomien, bør tage behørigt hensyn til omsorgsarbejdets særlige karakter, hvilket vil sikre

minimumsstandarder for kvaliteten af tjenesteydelser og anstændige arbejdsvilkår for arbejdstagerne;

83. påpeger, at omsorgsarbejde ofte er sort eller underanmeldt og ofte har karakter af udnyttelse, hvilket går ud over rettighederne og trivselen hos arbejdstagerne og deres familier samt omsorgsmottagerne; er også bekymret over arbejdsvilkårene for omsorgspersoner, der bor sammen med den omsorgskrævende, og som hovedsagelig er kvinder, herunder migrantkvinder, hvoraf mange har uklare lønvilkår, risiko for social isolation og mangel på mekanismer for en korrekt håndhævelse af deres rettigheder; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tackle problemet med sort arbejde i omsorgssektoren og til at skabe en klar retlig ramme til fremme af kvalitetsjob med social sikring for alle omsorgsmedarbejdere;
84. understreger, at anstændigt arbejde bør være en integreret del af fastlæggelsen af prioriteter for bæredygtige omsorgssystemer af høj kvalitet; fremhæver, at modtagere af offentlige støttemidler, lån og kontrakter fra EU og medlemsstaterne skal overholde gældende arbejdsret og strenge standarder;
85. opfordrer de medlemsstater, der som medlemmer af ILO endnu ikke har gjort det, til at ratificere og gennemføre de relevante ILO-konventioner, navnlig nr. 189 om anstændigt arbejde for husarbejdere, nr. 190 om vold og chikane på arbejdsmarkedet og nr. 149 om omsorgspersonale;
86. er bekymret over den høje andel af omsorgspersoner, der aflønnes efter mindstelønnen eller derunder, hvoraf de fleste er kvinder, og over de heraf følgende vedvarende kønsbestemte lønforskelle inden for specifikke omsorgserhverv⁹³; glæder sig derfor over Kommissionens forslag til et direktiv om tilstrækkelige mindstelønninger, som vil forbedre leve- og arbejdsvilkårene i EU, herunder for de lavest lønnede arbejdstagere i omsorgssektoren, og til et direktiv om løngennemsigtighed, der kan tackle den vedvarende utilstrækkelige håndhævelse af den grundlæggende ret til lige løn for samme arbejde eller for arbejde af samme værdi i EU; understreger, at det for at gøre noget ved den lave løn i den stærkt kvindedominerede omsorgssektor er nødvendigt, at den socioøkonomiske værdi af omsorgsarbejde revurderes i forhold til værdien af arbejde i andre ofte mere mandsdominerede sektorer baseret på objektive kriterier og ved hjælp af kønsneutrale jobevaluerings- eller klassifikationsværktøjer såsom uddannelsesmæssige, faglige og uddannelsesmæssige krav, færdigheder, indsats, ansvar, udført arbejde og arten af de involverede opgaver; understreger, at et gyldigt sammenligningsgrundlag er en vigtig parameter ved afgørelsen af, om arbejde kan anses for at have samme værdi; hvis der ikke findes noget sammenligningsgrundlag i det virkelige liv (hvilket ofte er tilfældet i de stærkt kvindedominerede sektorer), kan et hypotetisk sammenligningsgrundlag anvendes; opfordrer både offentlige og private udbydere af omsorgsydelser til at garantere en anstændig og tilstrækkelig aflønning over mindstelønsniveauet; understreger, at lønstigninger ifølge OECD er associeret med bedre rekruttering af arbejdstagere i sektoren for langtidspleje, længere ansættelsesperioder og mindre udskiftning⁹⁴; opfordrer indtrængende medlemsstaterne

⁹³ Eurofound (2021), Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make? Publications Office of the European Union, Luxembourg. Eurofound (2021), Minimum wages in 2021: Annual review, Minimum wages in the EU series, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

⁹⁴ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/92c0ef68->

til at fremme reformer med henblik på at anerkende omsorgspersoners og omsorgsmodtageres rettigheder og gennemføre foranstaltninger til beskyttelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder og forbedring af arbejdsvilkårene for omsorgsmedarbejdere, der tackler de ofte usikre arbejdsvilkår, de udsættes for, såsom mangel på officiel ansættelse, lang arbejdstid, utilstrækkelig løn, uddannelse og dårlige politikker for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen samt tilfælde af misbrug, chikane og vold m.m.;

87. fremhæver den centrale rolle, som uddannelse samt programmer for inklusiv omskoling og opkvalificering af arbejdstagere med henblik på levering af kvalitetsomsorgsydelser og professionalisering af omsorg spiller med hensyn til den fortsatte udvikling af omsorgserhverv og -tjenester; understreger den centrale rolle, som lønnet uddannelse og jobtræning spiller i processen med at omstille fra institutionel til familie- og lokalsamfundsbasert omsorg; opfordrer kraftigt medlemsstaterne til med støtte fra EU's fonde (ESI-fondene og navnlig Den Europæiske Socialfond+ samt genopretnings- og resiliensfaciliteten) at sørge for uddannelse af omsorgspersonale i omsorgs- og støttekrævende personers rettigheder, navnlig de rettigheder, der er nedfældet i FN's konvention om handicappedes rettigheder og FN's konvention om barnets rettigheder; beklager, at EU-direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ikke fastsætter harmoniserede minimumskrav for uddannelse af arbejdstagere i langtidsplejesektoren, hvilket hæmmer den automatiske anerkendelse af disse arbejdstagere i hele Unionen;
88. fremhæver, at omsorgsarbejde er en grundlæggende interpersonel tjenesteydelse, som kræver en række komplekse færdigheder, hvoraf nogle ikke er anerkendte eller aflønnede; understreger, at omsorgspersonernes rolle først og fremmest bør være at yde omsorg og støtte til omsorgsmodtagerne, og mener derfor, at det er nødvendigt at mindske unødvendigt bureaukrati og undgå at pålægge omsorgspersoner unødvendige administrative opgaver; understreger, at visse sundhedsopgaver kan deles mellem sundhedsprofessionelle, og understreger fordelene ved et tættere samarbejde mellem omsorgs- og sundhedspersonale, såsom bedre fordeling af arbejdsbyrden, mere tid til omsorgsmodtagere og kontinuitet i behandlingen samt tværfaglig praksis og harmonisering af karriereforløb;
89. opfordrer Kommissionen til at oprette et EU-initiativ for omsorgsfærdigheder for at hjælpe medlemsstaterne med at forbedre opkvalificerings- og omskolingsmulighederne for fagfolk i omsorgssektoren, identificere kvalifikationskløfter og -behov, lovende praksisser og vellykkede initiativer samt skabe en ramme for anerkendelse og certificering af ekspertise, færdigheder og kvalifikationer erhvervet gennem erfaring, f.eks. gennem uformelt omsorgsarbejde, for at lette adgangen til formel beskæftigelse i sektoren; opfordrer medlemsstaterne til at trække på EU's dagsorden for færdigheder for at sikre yderligere kvalificering og opkvalificering af omsorgspersoner og støtte og skabe offentlige muligheder for alle omsorgspersoner – herunder migrantarbejdere beskæftiget med uformel omsorg – for at deltage i erhvervsuddannelse og opnå kvalifikationer, idet der lægges særlig vægt på kvinder, der har haft omsorgsforlovet;
90. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre og håndhæve anstændige

arbejdsvilkår og retten for alle arbejdstagere til at etablere og tilslutte sig en repræsentativ fagforening og til at deltage i kollektive forhandlinger i omsorgssektoren, både den formelle og den uformelle, og til at vedtage høje standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i overensstemmelse med og ud over ambitionen i EU's nyligt vedtagne strategiske ramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen 2021-2027; fremhæver behovet for at være særlig opmærksom på de specifikke udfordringer i forbindelse med arbejde i omsorgssektoren, herunder arbejdstagernes eksponering for farlige stoffer eller lægemidler, arbejde i potentielt smitsomme miljøer samt psykiske og psykosociale risici i forbindelse med følelsesmæssigt krævende arbejde og negativ social adfærd, med henblik på at forebygge ulykker og sygdomme på arbejdspladsen og de hermed forbundne problemer med fravær, udskiftning og dårligt helbred blandt arbejdstagerne;

91. opfordrer medlemsstaterne til at anerkende covid-19 som en arbejdsbetinget sygdom i omsorgssektoren; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at alle sundhedstjenesteydere udarbejder et program for forebyggelse og bekæmpelse af infektioner og til at sikre årlig uddannelse i infektionssygdomme for omsorgsmedarbejdere samt give arbejdstagerne ajourførte oplysninger om smitsomme sygdomme;
92. minder om, at visse lægemidler, der regelmæssigt anvendes af omsorgspersonale, indeholder et eller flere kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske stoffer, der er omfattet af direktiv 2004/37/EF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at blive udsat for kræftfremkaldende stoffer, mutagener eller reproduktionstoksiske stoffer; minder i den forbindelse om den fjerde revision af dette direktiv og medtagelsen af arbejde, der indebærer eksponering for farlige lægemidler; ser frem til den forventede offentliggørelse i 2022 af retningslinjerne for håndtering af disse stoffer samt til udviklingen af en definition og indikativ liste for sådanne farlige lægemidler;
93. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme og støtte aldersvenlige arbejdsmiljøer; gentager sin opfordring til Kommissionen om at hæve ambitionsniveauet og foreslå et bredere og mere omfattende direktiv om forebyggelse og håndtering af arbejdsrelaterede muskel- og knoglelidelser og reumatiske sygdomme samt modvirke de psykosociale risici og negative virkninger af omsorgsarbejde for arbejdstagernes trivsel, som har været særligt udtalte under pandemien;
94. understreger, at den europæiske omsorgsstrategi bl.a. på omfattende vis bør adressere digitaliseringens indvirkning på arbejdstagernes arbejdsvilkår og virkningerne af fjernarbejde og telearbejde på psykisk sundhed samt på mængden og den ulige kønsfordeling inden for ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde; gentager sin opfordring til Kommissionen om i samråd med arbejdsmarkedets parter at foreslå et direktiv om psykosociale risici og trivsel på arbejdspladsen;
95. opfordrer medlemsstaterne til at fastsætte minimumsstandarder for indeboende omsorgsarbejde i relation til eksempelvis: arbejdstid, aflønning og indkvartering af omsorgspersoner for at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for deres arbejde; navnlig det at bo og arbejde i samme husstand som den omsorgskrævende person; mener, at der bør beregnes en gennemsnitlig arbejdstid, da omsorgspersoner arbejder i skiftehold; mener endvidere, at lønniveauet skal bero på

omsorgsbehovene samt omsorgspersonernes færdigheder; opfordrer til, at omsorgspersoner, der bor sammen med den omsorgskrævende person, skal have adgang til eget værelse, toilet, køkken og om muligt til internet;

96. opfordrer medlemsstaterne til at styrke den sociale dialog og fremme forhandlingen af kollektive overenskomster i omsorgssektoren, hvad enten den er offentlig eller privat, profitbaseret eller nonprofit, institutionel eller familie- og lokalsamfundsbaseret, som afgørende mekanismer til forbedring af beskæftigelses- og arbejdsvilkårene og til bekæmpelse af kønsbestemte lønforskel og som de mest effektive redskaber til at sikre en stigning i mindstelønnen og i lønningerne generelt;
97. opfordrer medlemsstaterne til at fremme en bredere dækning med kollektive overenskomster og sikre retten og foreningsfriheden i omsorgssektoren ved at give bedre adgang og information til arbejdstagerrepræsentanter og fagforeninger, der søger at repræsentere og opbygge medlemskab blandt omsorgspersonalet, og ved at fjerne alle hindringer for oprettelsen af fagforeninger samt unødvendige hindringer på arbejdspladser i den offentlige sektor, herunder private leverandører, der arbejder på offentlige kontrakter, som hæmmer fagforeningernes mulighed for at organisere arbejdstagere i den offentlige sektor og øge deres medlemskab; understreger, at navnlig mobile arbejdstagere, der ofte bor hos den omsorgskrævende person og skal være til rådighed 24 timer i døgnet, ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på eller informeret om de arbejds- og ansættelsesvilkår, der gælder for dem; fremhæver, at de kollektive overenskomster bl.a. bør sikre pensionsrettigheder for arbejdstagere, der er nødt til at arbejde på nedsat tid eller sige deres lønnede arbejde op for at tage sig af andre;
98. minder om, at mobile arbejdstagere og migrantarbejdere, herunder udokumenterede arbejdstagere, spiller en væsentlig rolle i leveringen af såvel institutionel som familie- og lokalsamfundsbaseret omsorg i EU; mener, at dette forhold bør anerkendes og adresseres i den kommende europæiske omsorgsstrategi; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at forpligte sig til og fastsætte konkrete foranstaltninger til at tackle problemet med sort arbejde og ulovlige former for beskæftigelse samt til at fremme anstændigt arbejde for alle omsorgsmedarbejdere, uanset deres status; understreger, at migrantarbejdere har en særlig sårbarhed og særlige udfordringer såsom adgang til arbejdstilladelse eller formel beskæftigelse, social beskyttelse og risikoen forbundet med sort arbejde; opfordrer til, at de beskyttes gennem anvendelse, håndhævelse og overvågning af den relevante lovgivning;
99. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre retfærdig mobilitet og ansættelse af arbejdstagere fra EU og fra tredjelande ved at forbedre den gensidige anerkendelse af deres kvalifikationer og ved at lukke hullerne i tværnationale sociale beskyttelsesordninger; gentager sin opfordring til at sikre en passende kontrol med og håndhævelse af reglerne vedrørende mobilitet og oplyse arbejdstagerne bedre om deres rettigheder; understreger den rolle, som Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed spiller med at bistå medlemsstaterne og Kommissionen i deres effektive anvendelse og håndhævelse af EU-retten vedrørende arbejdskraftmobilitet i hele Unionen og koordineringen af de sociale sikringsordninger i EU; understreger behovet for at overveje at revidere Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds mandat i forbindelse med den evaluering, der skal foretages i 2024, med henblik på at medtage bestemmelser om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen; opfordrer EU-OSHA og Den Europæiske

Arbejdsmarkedsmyndighed til at arbejde sammen om at støtte Kommissionen og medlemsstaterne i at forbedre sundheden og sikkerheden på arbejdspladsen for mobile arbejdstagere og migrantarbejdere; understreger, at indeboende plejere hovedsageligt er organiseret gennem en kompleks kæde af bureauer, der udstationerer disse arbejdstagere, som dermed er omfattet af udstationeringsdirektivet⁹⁵;

100. anerkender den rolle, som arbejdstagere, der arbejder med personlige tjenesteydelser og tjenesteydelser i hjemmet, spiller med hensyn til at sikre, at EU-borgerne har et reelt valg af deres foretrukne omsorgsmodel; opfordrer Kommissionen til i den europæiske omsorgsstrategi at adressere de udfordrende arbejds- og ansættelsesvilkår for alle personlige assistenter og husarbejdere, herunder omsorgs- og husarbejdere, og til at lægge fundamentet for anerkendelse, regulering og professionalisering af personlige tjenesteydelser og tjenesteydelser i hjemmet; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til effektivt at bekæmpe sort arbejde i omsorgssektoren ved at garantere social beskyttelse, sikre og anstændige arbejdsvilkår og skabe nye jobmuligheder i sektorerne for hjemmepleje og hjemmehjælp; opfordrer til en målrettet revision af direktiv 89/391/EØF for at sikre, at husarbejdere er omfattet af dets anvendelsesområde; opfordrer medlemsstaterne til at fremlægge en passende ramme for anmeldelse af personlige tjenesteydelser og tjenesteydelser i hjemmet, såsom servicekuponordninger, til at udvikle mekanismer og værktøjer til bedre overvågning af husligt omsorgsarbejde og til at investere i skræddersyede professionelle tjenester af høj kvalitet med henblik på at standse prekariseringen af omsorgsarbejde og afskrække fra brug af omsorgsydelser, der involverer sort arbejde;
101. opfordrer medlemsstaterne til hurtigt og fuldt ud at gennemføre og implementere direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv og opfordrer dem til at gå videre end minimumsstandarderne i direktivet; understreger, at kun en ligelig fordeling af de ulønnede omsorgsforpligtelser mellem mænd og kvinder ved hjælp af lige, uoverførbare og tilstrækkeligt aflønnede orlovsperioder vil gøre det muligt for kvinder i stigende grad at arbejde fuldtids, opnå balance mellem arbejdsliv og privatliv samt personlig og samfundsmæssig udvikling; fremhæver endvidere vigtigheden af at fremme yderligere fleksibilitet i arbejdsordningerne for grupper af arbejdstagere, såsom forældre med små børn, enlige forældre, forældre med handicap og forældre til børn med handicap; opfordrer medlemsstaterne til at respektere en minimumsvarighed for barselorlov og fædreorlov, uanset den pågældende persons status; minder om, at politikker om balance mellem arbejdsliv og privatliv bør tilskynde mænd til at påtage sig omsorgsforpligtelser på lige fod med kvinder, og fremhæver nødvendigheden af at arbejde trinvis hen imod fuldt betalt og lige lang barsels- og fædreorlov; opfordrer indtrængende alle medlemsstater til at fremme og sikre, at fædre kan tage deres barsel uden at frygte negative følger eller forskelsbehandling fra deres arbejdsgivere, hvilket er en effektiv måde at tilskynde dem til at påtage sig ansvaret for at passe deres børn og familier og en nyttig måde at opnå ægte ligestilling mellem kønnene på; understreger, at dette ikke kun forudsætter, men også vil medføre ændringer i stereotyper og kønsnormer og dermed vil føre til et mere retfærdigt og kønsmæssigt ligestillet samfund; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme omstillingsmæssige tiltag såsom

95

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/report_on_the_eesc_country_visits_to_uk_germany_italy_pol_and_0.pdf

oplysningskampagner om medansvar for omsorg for at udrydde den stereotype forestilling om, at kvinder har ansvaret for dette arbejde;

102. opfordrer medlemsstaterne til at udvikle en række omfattende foranstaltninger og incitamenter til at fremme og lette reintegration på arbejdsmarkedet af arbejdstagere, navnlig kvinder, hvis karriere og indkomst oftere påvirkes af ulige kønsroller og omsorgsforlovs, herunder deres tendens til længere karrierepauser, og til at sikre arbejdstagernes ret til at vende tilbage til den samme eller tilsvarende stilling;
103. opfordrer medlemsstaterne til i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter at støtte karriereforløb, der kan lette tilpasningen af arbejdssituationen, navnlig gennem livslang læring og erhvervsuddannelse, passende arbejdsløshedsunderstøttelse, mulighed for overførsel af sociale rettigheder og aktive, effektive arbejdsmarkedspolitikker; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme og garantere effektiv beskyttelse og lige løn for mænd og kvinder gennem en kønsomstillingslovgivning og politiske reaktioner, der har til hensigt at tackle usikker beskæftigelse, undervurderingen af arbejdet i visse feminiserede sektorer såsom omsorg og garantere karriereveje og en ordentlig socialsikringsdækning; fastholder, at personer i alle ansættelsesforhold og selvstændige bør være i stand til at optjene rettigheder, der giver indkomstsikkerhed under omstændigheder som arbejdsløshed, sygdom, alderdom, karriereafbrydelser med henblik på børnepasning eller andre omsorgssituationer eller af hensyn til uddannelse i overensstemmelse med Rådets henstilling om adgang til social beskyttelse for arbejdstagere og selvstændige;
104. opfordrer Kommissionen til at bygge videre på den europæiske omsorgsstrategi, nærmere betegnet Rådets to henstillinger om henholdsvis børnepasning (revision af Barcelonamålene) og langtidspleje og til at fremlægge en omsorgspagt for Europa efter omsorgsstrategien, som bør omfatte en række politikker, programmer, henstillinger og investeringer på EU-plan, der har til formål at fremme en overgang til en kønstransformativ omsorgsøkonomi, der anerkender omsorg som en rettighed og værdsætter den som rygraden i vores samfund; fremhæver, at den bør anlægge en integreret, holistisk og livslang tilgang til omsorg og fremme anstændige arbejdsvilkår og rimelige lønninger, øge tiltrækningskraften ved arbejde i omsorgssektoren samt bekæmpe forskelsbehandling, kønsbestemte uligheder og fattigdom i sektoren;

Anerkendelse og værdsættelse af omsorgens rolle i vores samfund og økonomier

105. understreger, at det er yderst vigtigt at integrere omsorg og foranstaltninger til styrkelse og faglig udvikling af kvinder som omsorgspersoner, omsorgs- og støttekrævende personer og sårbare personer i alle relevante nationale politikker og EU-politikker, samtidig med at der tilskyndes til øgede investeringer i tilgængelige og prismæssigt overkommelige omsorgsydelser af høj kvalitet;
106. opfordrer til, at disse prioriteter også afspejles i de eksterne dimensioner af EU's politikker, herunder i førtiltrædelsesbistanden og den officielle udviklingsbistand; understreger, at en rettighedsbaseret tilgang til omsorg baseret på princippet om ikkeforskelsbehandling vil muliggøre en sådan integration på tværs af alle relevante politikområder; understreger nødvendigheden af at sikre en systematisk integration af kønsaspektet og ligestilling i alle de relevante faser af budgetteringsprocessen, både i

Kommissionens centrale budgetter og i de politikker og programmer, der støttes af EU; opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at vende det stærkt stigmatiserede billede af formelle og uformelle omsorgserhverv og medlemsstaterne til at vedtage effektive politikker og programmer til bekæmpelse af diskrimination på grund af handicap, alder og køn og andre former for forskelsbehandling, der overlapper med fordomme og stereotyper knyttet til omsorg, paternalisme og afhængighedsbegrebet; bemærker, at kvinder er en værdifuld og uudnyttet kilde til iværksætterpotentiale i Europa, også i omsorgssektoren, som kan bidrage til nye innovationer såsom nye teknologier;

107. bemærker, at tackling af rodfæstede kønsnormer og stereotyper er et første skridt i retning af at omfordele ansvaret for ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde mellem mænd og kvinder, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme et positivt offentligt image og tiltrækningskraften af arbejde i omsorgssektoren for både mænd og kvinder ved at planlægge uddannelses- og oplysningskampagner og støtte pilotprojekter, der fremmer dette mål og sigter mod at bringe flere mænd ind i omsorgssektoren og fremme lige deltagelse og muligheder for kvinder og mænd på arbejdsmarkedet inden for omsorgsydelser;
108. opfordrer Kommissionen til at overvåge gennemførelsen af principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder og målene for bæredygtig udvikling inden for rammerne af det europæiske semester; opfordrer navnlig til regelmæssig rapportering om gennemførelsen af EU's omsorgsstrategi samt hensyntagen til omsorgsrelaterede indikatorer i det europæiske semester og i de landespecifikke henstillinger; mener, at omsorgsøkonomien bør være en søjle i økonomierne efter pandemien, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sætte omsorg i centrum for genopretningen efter pandemien; er overbevist om, at gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner skal omfatte målrettede tiltag til forbedring af ligestilling mellem kønnene i alle aspekter af livet og omsorgsarbejdet, herunder foranstaltninger til reduktion og omfordeling af ulønnet omsorg og husligt arbejde;
109. bemærker, at der er behov for også at anerkende og værdsætte omsorg i europæiske økonomier, budgetter og statistikker; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fastlægge tilgange til måling og vurdering af det sociale og økonomiske bidrag og resultaterne af omsorgsarbejde, navnlig ulønnet omsorgsarbejde, og husligt arbejde ved at tilføje uformel omsorg i værdikæden, herunder ved at overveje at indføre specifikke indikatorer i forbindelse med den næste revision af den sociale resultattavle; opfordrer Eurostat og EIGE til at vurdere uformelle omsorgspersoners økonomiske bidrag til medlemsstaternes økonomier og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at medtage hermed forbundne alternative foranstaltninger til økonomisk og social velfærd i den politiske beslutningsproces;
110. påpeger de klare fordele ved ordninger for minimumsindkomst og minimumspensions med henblik på en rettidig og effektiv adgang til omsorgs- og støttetjenester i lyset af Kommissionens kommende henstilling om en passende minimumsindkomst samt med henblik på at sikre en anstændig levestandard for omsorgspersoner, som primært er kvinder, navnlig dem, der leverer uformel ulønnet omsorg, og opfordrer Kommissionen til at understrege vigtigheden af at overveje og udveksle bedste praksis for, hvordan omsorgsforpligtelser i hele livsforløbet kan afspejles i pensionsordningerne;

111. opfordrer Kommissionen til at knytte den kommende omsorgsstrategi sammen med den europæiske handlingsplan for den sociale økonomi ved at øge bevidstheden om socialøkonomiens potentiale med hensyn til at forbedre arbejdsvilkårene i omsorgssektoren samt skabe muligheder for bedre adgang for kvinder til kvalitetsjob; opfordrer medlemsstaterne til at investere i udvikling af omsorgsøkonomien under behørig hensyntagen til den rolle, som den menneskelige faktor spiller i denne sektor;
112. anerkender og værdsætter det omsorgsarbejde, der ydes af civilsamfundet og nonprofitorganisationer såsom NGO'er, patientorganisationer, velgørende og religiøse institutioner samt andre institutioner;
113. opfordrer medlemsstaterne til at formulere og revidere deres omsorgspolitikker i en løbende social og civil dialog med arbejdsmarkedets parter, eksperter, civilsamfundsorganisationer, offentlige myndigheder på nationalt plan og EU-plan, omsorgsmottageres og formelle og uformelle omsorgspersoners repræsentative organisationer for at støtte etableringen af effektive socialpolitiske løsninger, der modsvarer befolkningens behov på lokalt plan; understreger vigtigheden af aktivt at lytte til omsorgspersoner og omsorgsmottagere og deres repræsentative organisationer i forbindelse med udviklingen, gennemførelsen og overvågningen af den kommende europæiske omsorgsstrategi; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indlede en drøftelse om forbindelsen mellem teknologi og omsorgens kvalitet;
114. opfordrer Kommissionen til at gennemføre forskning for bedre at forstå de økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser af den utilstrækkelige dækning af omsorgs- og støttekrævende personers behov og for at sikre finansiering, navnlig inden for rammerne af den fremtidige platform, til forskningsprojekter om de sociale konsekvenser af sjældne sygdomme set fra et patientperspektiv og til EU-dækkende netværk og innovative projekter, der kan give medlemsstaterne mulighed for i fællesskab at skabe og overføre god praksis og innovative omsorgsmodeller, herunder med særligt fokus på de mest udbredte sygdomme samt sygdomme, der forårsager handicap, herunder reumatiske sygdomme og muskel- og knoglesygdomme;
115. opfordrer Kommissionen til at sikre, at EIGE, Eurofound og andre relevante agenturer har tilstrækkelige ressourcer til at overvåge og analysere, om og hvordan politikkerne medfører de tilsigtede forbedringer i omsorgssektoren, herunder med hensyn til adgang, kvalitet, ligestilling mellem kønnene, infrastruktur og balance mellem arbejdsliv og privatliv;
116. opfordrer til en ekstern videnskabelig og etisk evaluering af håndteringen af covid-19-pandemien i omsorgssektoren, af de foranstaltninger, som Den Europæiske Union som helhed og medlemsstaterne har truffet, og til en evaluering af det beredskabsniveau, som EU nu har over for pandemier, og opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at undersøge årsagerne til den store andel af covid-19-infektioner og -dødsfald på plejehjem for ældre, personer med handicap og andre sociale servicefaciliteter, og hvorvidt menneskerettighederne og patientrettighederne er blevet forsømt eller krænket, med henblik på at drage den nødvendige lære heraf og forhindre, at sådanne tragedier sker igen i fremtidige kriser;

-
- ◦

117. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen;

BEGRUNDELSE

To år efter covid-19-pandemien bebudede formanden for Europa-Kommissionen i sin tale om Unionens tilstand i 2021, at Kommissionen ville fremlægge en europæisk omsorgsstrategi i 2022 med det formål at støtte mænd og kvinder i at finde den bedste omsorg og den bedste balance mellem liv og privatliv for dem. Prioritering af omsorg i europæiske og nationale politikker, herunder de nødvendige investeringer, er den eneste gennemførlige og bæredygtige reaktion på de langvarige udfordringer i omsorgssektoren, som er blevet yderligere forværret af covid-19-pandemien. Den kommende europæiske omsorgsstrategi skal danne grundlag for en længe tiltrængt reform af omsorgs- og socialsikringssystemerne i medlemsstaterne, idet den tilpasser kapaciteten til borgernes behov og rettigheder, som de afspejles i principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder, og opbygger modstandsdygtighed over for fremtidige kriser.

Allerede i dag har manglen på tilstrækkelige, tilgængelige og økonomisk overkommelige langtidsomsorgstjenester af høj kvalitet og den kroniske underinvestering i omsorgsøkonomien, der beskæftiger 6,3 mio. fagfolk, resulteret i, at der er behov for en betydelig mængde uformel omsorg, der leveres af mere end 44 mio. uformelle omsorgspersoner i hele EU. En væsentlig del af langtidsomsorgstjenesterne er forældede og ikke egnede til formålet med dem. Omstillingen fra institutionel omsorg til omsorg i nærmiljøet er nu nødt til endelig at blive færdiggjort. Demografiske ændringer, befolkningens aldring samt de nødvendige reformer i forbindelse med den grønne og digitale omstilling i Europa vil yderligere øge efterspørgslen efter forskellige omsorgstjenester, lægge yderligere pres på den underbemandede og underfinansierede omsorgssektor, og hvis der ikke findes passende politiske løsninger, der fører til skabelse af flere kvalitetsjob i sektoren, vil dette resultere i nye byrder for uformelle omsorgsgivende personer.

Af alle de ovennævnte grunde bør medlemsstaterne sætte omsorg i centrum for deres politikker og udnytte mulighederne for EU-finansiering til genopretning efter pandemien fuldt ud og i den forbindelse sikre rettidig og lige adgang til omsorgsydelser af høj kvalitet for mennesker fra alle generationer i overensstemmelse med en rettighedsbaseret tilgang og en tilgang med fokus på hele livsforløbet. Børnepasning af høj kvalitet, ældreomsorg, forebyggelse og rehabilitering, langtidsomsorg og andre former for støtte til personer med handicap og sårbare grupper kræver omsorg, der ydes på en omfattende og integreret måde, med høje standarder for tjenester, der imødekommer både den enkeltes fysiske og psykiske behov og ydes i bedre koordinering mellem sundhedsydelser, sociale og andre støttetjenester.

Et Europa, der drager omsorg for omsorg, er et Europa, der tager sig bedre af både omsorgsmottagere og deres omsorgsgivere. Dokumentationen bekræfter nemlig, at omsorgsarbejde ofte er forbundet med betydelige negative virkninger for omsorgsgivende personers fysiske og psykiske sundhed og med vanskeligheder med at forene omsorg med lønnet arbejde. Utilstrækkelig løn, der stadig ligger et godt stykke under gennemsnitslønnen overalt i EU, vanskelige ansættelses- og arbejdsvilkår, herunder et stort antal midlertidige kontrakter samt deltidsarbejde, skifteholdsarbejde og lange arbejdstider, kombineret med fysisk og psykisk krævende arbejde i usikre miljøer og eksponering for farlige produkter, er de grundlæggende årsager til fravær og hurtigt frafald af arbejdstagere. Sektoren har yderligere udfordringer som følge af de nye ikkestandardiserede beskæftigelsesformer og en stor andel af sort arbejde. Problemernes kompleksitet forværres af den svage dialog mellem

arbejdsmarkedets parter og den lave dækning af sektoren med kollektive overenskomster, hvilket beviseligt har en direkte negativ indvirkning på lønniveauer og arbejdsvilkår samt på tjenesteydelsers tilgængelighed og kvalitet. For så vidt angår de uformelle omsorgspersoner vil de sandsynligvis opleve sundhedstab og følelsesmæssigt pres, økonomiske tab og forstyrrelser af deres planer og levemåde som følge af manglen på finansielle og andre støtteforanstaltninger, der kan afbøde de negative virkninger af deres omsorgsforpligtelser.

Det, at kvinder i overvældende grad er repræsenterede blandt omsorgsmottagere såvel som blandt lønnede og ulønnede omsorgspersoner, peger på omsorg som et økonomisk og socialt område, hvor kønsbestemt beskæftigelse, løn- og pensionsforskelle og andre manifestationer af en af de største vedholdende uligheder mellem kønnene ses igen og igen. Sidstnævnte understreger behovet for monopsykiske ændringer i, hvordan lønnede og navnlig ulønnede og uformelle omsorgsforpligtelser anerkendes, værdisættes og fordeles mellem mænd og kvinder i vores samfund. Af ældre over 65 år modtager mere end 7 mio. mennesker uformel omsorg i EU. Mellem 40 og 50 millioner mennesker i EU yder regelmæssigt uformel omsorg. 80 % af al omsorg i hele EU ydes af ulønnede og andre uformelle omsorgspersoner. 75 % af dem er kvinder, hvilket så meget desto mere gør omsorg til et stærkt kønsspecifikt spørgsmål. Uformelle omsorgspersoner er en væsentlig del af vores samfund og omsorgsstrukturer, og det er derfor, der er behov for en fælles sammenhængende pakke af foranstaltninger på europæisk plan vedrørende uformel omsorg.

Den europæiske strategiske ramme for omsorg bør omfatte et sæt direkte anvendelige strategier og eksempler på politiske incitamentter til at afhjælpe de vedvarende og endda voksende forskelle på den mængde tid, mænd og kvinder bruger på omsorg og husligt arbejde. Selv når kvinder er i fuldtidsbeskæftigelse, bruger de 13 timer mere på ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde om ugen end mænd. Omsorgsforpligtelser holder helt op til 7,7 millioner kvinder i EU uden for arbejdsmarkedet og gør, at kvinder er tilbøjelige til at skifte beskæftigelse, tage deltidsjob og reducere deres arbejdstid, og det samtidig med, at mænds arbejdsmønstre fortsat kun påvirkes i næsten ubetydelig grad af, at der er børn, som skal passes.

Bekæmpelse af kvinders overrepræsentation inden for omsorg, tiltrækning af et større antal mandlige og yngre arbejdstagere i omsorgssektoren og sikring af anerkendelse, reduktion og omfordeling af omsorgsarbejde indebærer derfor uundgåeligt bekæmpelse af ikke kun kønsdiskrimination, men også diskrimination på grund af alder, diskrimination på grund af handicap og andre indbyrdes forbundne former for diskrimination og ideologier præget af afhængighed.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVLG

Dato for vedtagelse	21.6.2022
Resultat af den endelige afstemning	+: 59 -: 12 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Isabella Adinolfi, Atidzhe Alieva-Veli, Christine Anderson, Marc Angel, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, Maria da Graça Carvalho, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Livia Járóka, Radan Kanev, Alice Kuhnke, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pişlaru, Dennis Radtke, Samira Rafaela, Elżbieta Rafalska, Evelyn Regner, Guido Reil, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Monica Semedo, Jessica Stegrud, Eugen Tomac, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh, Stefania Zambelli
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Carmen Avram, Romeo Franz, José Gusmão, Pierre Larrourou, Maria-Manuel Leitão-Marques, Aušra Maldeikienė, Irène Tolleret, Anna Zalewska
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Pietro Bartolo, Karolin Braunsberger-Reinhold, Clare Daly, Andor Deli, Claude Gruffat, Petra Kammerevert, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Dorien Rookmaker, Sabine Verheyen

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

59	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	Isabella Adinolfi, Karolin Braunsberger-Reinhold, Maria da Graça Carvalho, David Casa, Jarosław Duda, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Miriam Lexmann, Elzbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Sabine Verheyen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Karen Melchior, Max Orville, Dragoș Pîslaru, Samira Rafaela, Monica Semedo, Irène Tolleret
S&D	Clara Aguilera, Marc Angel, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Pietro Bartolo, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Helène Fritzon, Alicia Homs Ginell, Petra Kammerervert, Pierre Larrourou, Maria-Manuel Leitão-Marques, Pina Picierno, Evelyn Regner, René Repasi
THE LEFT	Leila Chaibi, Clare Daly, José Gusmão, Anne-Sophie Pelletier, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Romeo Franz, Claude Gruffat, Alice Kuhnke, Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Terry Reintke, Diana Riba i Giner

12	-
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska, Margarita de la Pisa Carrión, Elzbieta Rafalska, Dorien Rookmaker, Jessica Stegrud, Anna Zalewska
ID	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Guido Reil, Stefania Zambelli
NI	Andor Deli, Livia Járóka

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller